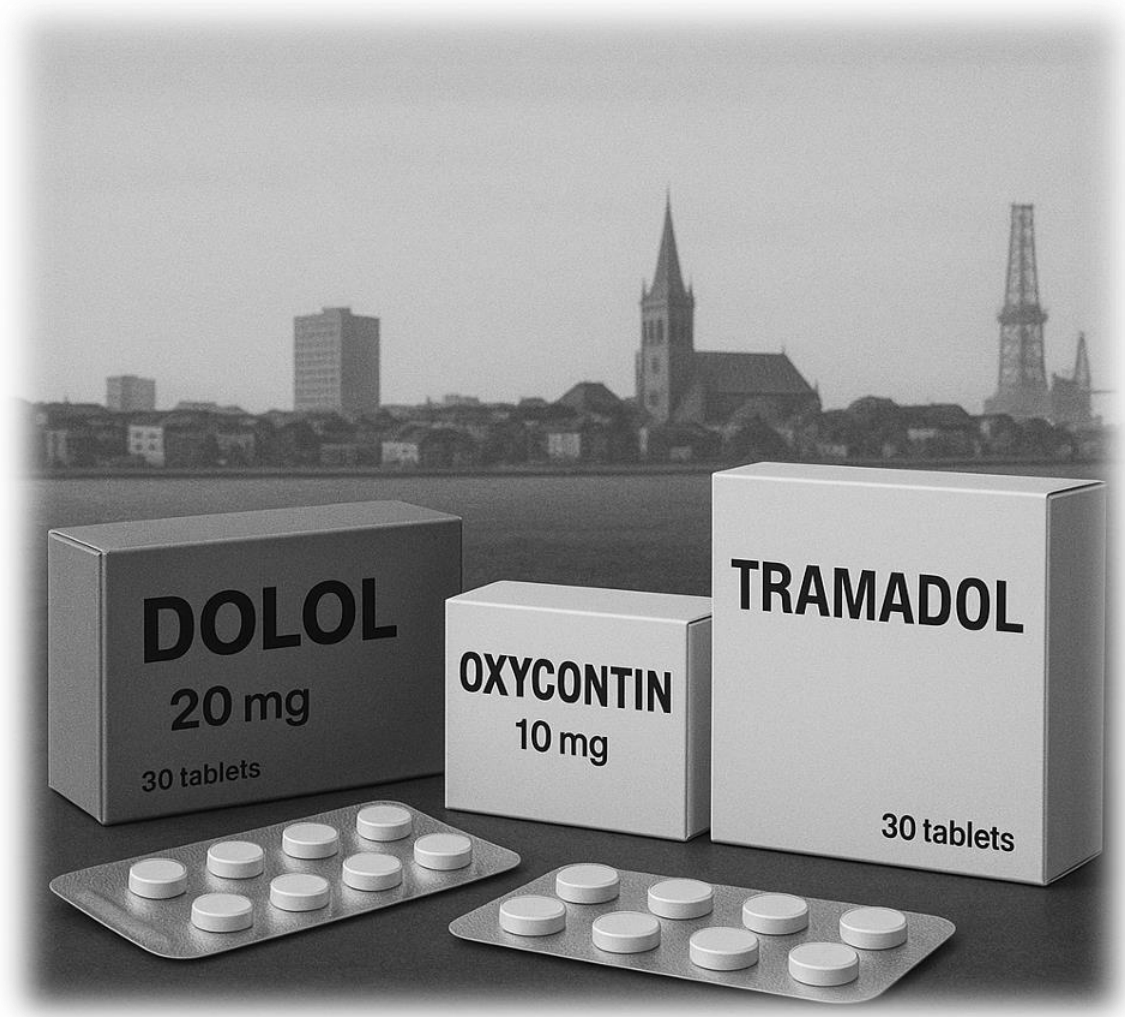

Esbjerg som 'opiat-by': Viden og forestillinger blandt nøgleaktører

Billedet er genereret ved hjælp af AI

Et erhvervsspeciale udarbejdet i samarbejde med SSP, Center for Sociale Indsatser, Familieafdelingen og Syd - og Sønderjylland, samt deres efterretnings - og analyseenhed

Vejleder: Annick Prieur

Gruppenummer: 7

Antal anslag: 154.314

Tro - og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at jeg egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende opgave. Alle citater i teksten er markeret som sådanne. Jeg er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<http://www.studerende.aau.dk/Eksamenssnyd+-+hvordan+undg%C3%A5r+du+det%3F/>

Jeg er bekendt med, at overtrædelser af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Jeg er indforstået med, at overskridelse af opgavens omfangsgrænse på 156.000 anslag medfører at opgaven vil blive afvist, og jeg vil have brugt et eksamensforsøg.

Forord

Mon ikke mange ville tale usandt, hvis de sagde at det at skrive et speciale er let og ubesværet - for i virkeligheden er det alt andet end det. Trods denne formodning, så har det været en givende og indsigtsrig proces. Fagligt såvel som personligt, for er der noget jeg endnu ikke havde prøvet inden jeg begyndte mit speciale, var det for det første det at skrive et speciale, men det at gøre det alene, på egen hånd.

Det at stå med et færdigt produkt, som svar på ens hårde arbejde, er dog det hele værd. De dage, hvor motivationen lå på sit laveste, skulle jeg, alene, finde energien og lysten til at læse, tænke, skrive, og så lige gøre det hele igen dagen efter, men jeg gjorde det. Ikke alle dage har været hårde og demotiverende, langt de fleste har været fyldt med gå-på-mod, lysten til at lære og nysgerrighed omkring et emne, som jeg heldigvis finder virkelig spændende og relevant. Det lyder nok som om jeg har stået mutters alene, det har jeg på arbejdsfronten, men på den anden side har der stået et heppekor, de mennesker, som dag ind og dag ud har skullet høre på mit sjældne brok, men til trods for dette, har været der hele vejen igennem.

En tak skal også lyde til de utallige samarbejdspartnere, der har bidraget til specialet, hvad end det er med data, interviews eller adgang til uddannelsesinstitutioner, så har det hele bidraget til at specialet kunne få sin endelige form. En helt særlig tak skal dog lyde til SSP & Forebyggelse, de som ikke var bange for at gå forrest sammen med mig. Her skal der rettes en særlig tak til min tidligere leder Lise Møller Rasmussen, som ikke kun troede på specialet, men på mig, og min viden, som hun mente kunne bidrage til hendes team. Så tak for at give mig plads og rum til at skabe og skrive i samtid med at jeg kunne udfolde og finde mig til rette i min nye rolle som SSP-konsulent.

Tak til min vejleder, Annick Prieur, der gennem hele processen har fundet tid, på mærkelige og u-akademiske tidspunkt, til at svare på mine til tider korte og muligvis lidt selvsagte spørgsmål. Tak for at have bistået med konstruktiv, kyndig og faglig vejledning og sparring.

- *Simone Houmark*

Abstract

This thesis examines how actors, such as politicians, public, and private sector professionals and media outlets understand and represent the use of opioids among young individuals in the municipality of Esbjerg. The thesis explores two separate questions, firstly, what knowledge and perceptions these actors hold regarding opioid use among young individuals, and secondly, what might explain the discrepancy in their understanding of the problem, despite having the same local context. This is examined through a mixed-methods design, combining qualitative data from semi-structured interviews with professionals working closely with the youth and with quantitative data derived from official registered surveys, including the Youth Profile Survey from 2024/2025, and a self-administered self-reporting survey based on the Youth Profile Surveys question-frame. The analytical framework is based on Carol Bacchi's WPR-approach (What is the problem represented to be?), supplemented by theories on claims making, moral crusades, moral panic - including the concept of deviancy amplification.

The findings show that while some actors - particularly politicians, private consultants and the media - portray opioid use as a rapidly escalating crisis affecting all kinds of young individuals, other actors - such as SSP-consultants, treatment regime professionals and the local Policies investigational unit, challenge this representation and narrative. The latter actors acknowledge the existence of opioids in Esbjerg but challenge the scale and urgency of the problem as represented in the media and political discourse. The thesis identifies that emotionally charged and media-driven narratives, supported by selectively used statistics, often gain more public traction than professionally grounded understandings. This discrepancy in representations of the problem risks shaping political decisions based on panic, fear and symbolic actions, rather than proportionate and evidence-based knowledge and findings. In this process, underlying social and emotional factors, such as youth dissatisfaction, are overshadowed and thereby made invisible in the public debate and in the understanding of the problem.

Ultimately, the thesis concludes that dominant representations of opioid use among young individuals in Esbjerg are not grounded in objective or statistical reality alone, but socially constructed through interactions between politicians, the media, the private consultant, their motives and strategies. Media outlets and politicians act as moral entrepreneurs, reinforcing moral panic and legitimizing the problem in the scale it is said to be. The question of "What counts as the right representation" becomes a matter of dominance, rather than factual clarity.

Brugen af generativ AI i specialet

AI er benyttet som en form for “sparringspartner”, da udarbejdelsen sker alene, hvorfor det fandtes nyttigt i nogle omfang. Dette har bidraget med refleksiv feedback på mit eget udarbejdet skriftlige materiale samt højnet viden på enkelte områder. AI benyttes i forbindelse med opstilling for at højne læsernes oplevelse. Forsidens billede er udarbejdet af AI, hvilket tydeligt fremgår. Jeg står inde for, at ingen GAI tekst er direkte benyttede i udarbejdelsen af specialet.

Indholdsfortegnelse

Indledning	8
Problemfelt	10
Begrebsafklaring	12
Eksisterende forskning	13
Søgestrategi	13
Viden om opioider	14
Udbredelsen af opioider	14
Internationalt niveau	14
Nationalt niveau	15
Udbredelsen blandt danske unge	16
Regeringens indsats mod unges brug af opioider	18
Forskningsdesign	20
Den teoretiske og analytiske ramme	22
What is the problem represented to be?	22
Claims making	23
Moralske korstog	23
Moralsk panik	24
Deviancy amplification	25
Metode	27
Metodetriangulering	27
Tilgang til feltet	27
Etiske overvejelser	28
Kvantitativ metode	29
Dataenes rolle	29
Dataindsamling	29
Ungeprofilundersøgelsen	29
Selvrapporteringsundersøgelse	30
Dataudtræk fra Syd - og Sønderjyllands Politi	32
Databehandling	33
Databehandling for Ungeprofilundersøgelsen & selvrapporteringsundersøgelsen	33
Kvalitativ metode	34
Det semistruktureret interview	34
Dataindsamling	34
Udvælgelse af informanter	34

Rekruttering af informanter	35
Interviewguide	36
Interviewet forløb	36
Databehandling	37
Undersøgelsens begrænsninger	38
Analysestrategi	40
Analyse - del 1	42
Opioider i Esbjerg - lokale perspektiver	42
Petersen Consult - den private konsulent	43
Politikerne - Anders Kronborg og Maria Durhuus	44
JydskeVestkysten - "De nye misbrugere"	45
Politiet - beredskab, strategi & forebyggelse	47
SSP - et eksempel på et lokalt perspektiv	47
Center for Sociale Indsatser - et eksempel på et lokalt perspektiv	48
Familieafdelingen - et eksempel på et lokalt perspektiv	49
Kvantitative bidrag til viden og forestillinger	50
Opsummering	53
Analyse - del 2	54
<i>Tematisk analyse af viden og forestillinger samt inddragelse af kvantitative data.</i>	54
Politiske aktører og problemets offentlige iscenesættelse	54
Mediernes rolle og den emotionelle mobilisering	56
Faglige aktører	58
Kvantitative data som støtte og styrkelse af forestillinger	61
Sammenspil mellem aktører og videnstyper	63
Diskussion	66
Problemrepræsentationer og positionering	66
Teoretiske refleksioner	66
Metodiske refleksioner og et forskningsmæssigt krydspres	67
Betydningen for praksis	67
Konklusion	69
Litteraturliste	71

Indledning

Opioider – en uskyldig pille – med knap så uskyldige og muligvis fatale konsekvenser. Opioider har før, men er i skrivende stund, en stoftype flere lande har mærket konsekvenserne af – og tallet er mange. Konsekvenserne er ikke blot de stigende antal dødsfald, men med dette følger en særlig samfunds – og sundhedsmæssig krise, i et sådant omfang at mange kalder alarm (Kolodny et al., 2015). Ifølge Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug sker der en udbredelse af illegale opioider, hvorved stoffer som oxycodon og fentanyl særligt bruges (EMCDDA, 2024, s. 7-9). Disse tal refererer da til hele eller store dele af Europa, men også herhjemme, i Danmark, er undersøgelser og registerdata nu medvirkende til en blotlægning omfanget af brugen af opioider (Sundhedsstyrelsen, 2023, s. 12-16; Andersen et al., 2023, s. 5-6). Narkotikarelaterede dødsfald er i sig selv ikke stigende herhjemme, men blandt de stoffer man finder i forbindelse med dødsfald, er i højere grad opioider (Sundhedsstyrelsen, 2024a, s. 15-16).

Denne udbredelse af opioider gjorde, at de Retsmedicinske institutter ved Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Syddansk Universitet i 2023 klassificerede opioider som de farligste stoftyper i Danmark. Rangeringen af farlighed viste også, at opioider overgik andre stoftyper som kokain og amfetamin i forbindelse med dødelighedsrisikoen (Andersen et al., 2023). Denne rangering af farlighed medfører i høj grad en øget bevågenhed, ikke blot hos regeringen, myndigheder og politikere, men også hos medier og fagligt personale. I stigende grad ses medierne at rette fokus mod opioider, og udbredelsen af disse i adskillige danske kommuner. Dette fokus omfatter ikke blot opioiders virkning og tilgængelighed, men i høj grad også brugerne af opioider - særligt børn og unge. Det er ofte den gruppe, som fremhæves i diverse tabloidmedier, nyhedsartikler og i opslag på adskillige sociale medieplatforme.

Mediernes beretninger og det stigende samfundsfokus, særligt rettet mod unge, var et tema jeg af flere omgange stiftede bekendtskab med under min praktik på tredje semester ved SSP & Forebyggelse. Interessen for emnet omkring opioider er ikke udelukkende på baggrund af den øgede opmærksomhed, men også som følge af flere erfaringer gjort under min praktik. Opioider var, og er stadig et emne, der fylder i de faglige kredse jeg er en del af - det er et emne der berøres med varsomhed, men samtidig ønsker man at der skal igangsættes et utal af indsatser, for at stoppe udbredelsen af opioider blandt de unge. De unge mennesker, måske endda børn, er den gruppe som specielt oplever at få opmærksomhed. Samt opioiders ellers uskyldige indpakning i form af et "almindeligt" smertestillende præparat og de sociale mediers rolle i henhold til tilgængeligheden - det er nogle af de ting man i faglige kredse hører om. Det

ser ikke farligt ud, men kan i den grad have fatale konsekvenser, og kan børn og unge konsekvensberegne i en sådan grad, at de forstår de omfattende skader og følgevirkninger? Et spørgsmål mange umiddelbart ville svare nej til, hvorfor de unge, specielt i dette henseende, ses som målgruppe for aktion.

Det er på baggrund af både mediernes fremstilling, men også mine egne praksisnære erfaringer, at interessen for at undersøge, hvordan opioider - særligt blandt den yngre del af befolkningen - bliver forstået og håndteret i det danske samfund. Interessen danner derfor også grundlag for nærværende speciale, som i følgende afsnit vil præcisere formål og sigte yderligere.

Problemfelt

I den debat der berøres ovenfor, ses flere forskellige oplevelser omkring omfanget af brugen af opioider blandt unge, især blandt politiske og faglige aktører. Retorikken omkring problematikken vedr. opioider blandt flere aktører er modsatrettede forståelser, som kan være medvirkende til skabelsen af ikke mindst usikkerhed, men også ubalance i det tværfaglige arbejde. Mine egne observationer og erfaringer synliggjorde disse forskelligheder, hvilket præger den lokale forståelse og håndtering af opioidproblematikken, hvorfor fokus i nærværende speciale rettes mod Esbjerg Kommune. Det at arbejde i et geografisk afgrænset område gør, at opioid problematikken anskues i et lokalt perspektiv. Dette kan medføre en mindre repræsentativitet for både andre kommuner, men også regionale og landsdækkende tal og debatter om selvsamme emne.

Derfor er det relevant at undersøge, hvilke forståelser der ses hos flere aktører i henhold til problematikken vedr. opioider specifikt i Esbjerg Kommune, og hvad der ligger til grund for disse. Det at belyse og analysere dette gør, at specialet kan bidrage med en indsigt i, hvordan forskellige aktører både forstår, men også repræsenterer et problem baseret på viden og forestillinger hos de enkelte.

Det rejser en helt central problemstilling: Hvordan kan det være, at så forskellige billeder tegnes af den samme udfordring i det samme geografiske område?

Det er med udgangspunkt i netop denne undren, at specialet søger at udforske ud fra, og gennem nedenstående problemformulering bestående af to separate forskningsspørgsmål:

- I. *Hvilken viden og forestillinger findes om unges opioidbrug i Esbjerg Kommune?*
- II. *Hvad kan baggrunden være for de forskellige problemforståelser, der kommer frem i første analyse?*

'Aktørerne', som nævnes ovenfor, er de, hvis viden og forestillinger, der skal medvirke til besvarelserne af disse. Da specialet er et erhvervssamarbejde, så betyder dette at der i specialets udformning og eksekvering er særlige givende samarbejdspartnere. Gennem netværk er der skabt en bred vifte af aktører – alle bidragende med deres respektive indsigter, forestillinger og viden. Aktørerne som jeg mener kan bidrage i særligt omfang, hvorfor de er en del af specialet, er en SSP-konsulent, en tilbudsleder ved Center for Sociale Indsatser, en ansat fra Familieafdelingen og Efterretnings – og analyseenheden ved Syd – og Sønderjyllands Politi,

samt vicepolitiinspektøren. Det er bl.a. grundet deres faglige viden og praktiske erfaringer, at de ses relevante. Trods medier, politikere og en privat behandlingskonsulenter særligt offentlige beretninger, udtalelser mv., er disse ikke samarbejdspartnere, men inddrages i anden form – da det er hos dem der særligt ses en interessant vinkel, dog vil deres viden og forestillinger være indirekte baseret og inddraget.

Specialets forskningsspørgsmål bærer i høj grad præg af en inddragelse af multiple vinkler, hvorfor det forsøges gjort i bedst mulige omfang.

Begrebsafklaring

Viden og forestillinger: I henhold til det første forskningsspørgsmål er det hertil vigtigt at skabe en forståelse for de valgte ord. Med ordet “viden” skal det forstås som diskursive formidlinger og den viden de enkelte aktører fremfører i enten interviews eller i offentlige artikler, opslag m.m. “Forestillinger” skal her forstås, som antagelser, antagelser omkring opioider som stof, men også antagelser vedr. målgruppen, andre aktører osv.

Når ordene *viden og forestillinger* benyttes i undersøgelsen skal det forstås således, at jeg ved brug af disse ord ikke afviser at der er en reel problematik vedr. opioider, som de forskellige kilder beretter om, men jeg er i samtidig bevidst om, at alle aktører inddrages, kun ser en del af billedet, og dermed erkendes det, hos mig, at den faktiske forekomst og det at angive problemets faktiske omfang er en umulighed.

Højrisikobrug: Dette begreb vil anvendes frem for *misbrug* for at undgå den moralske og stigmatiserende ordlyd, som oftest ses i forbindelse med sidstnævnte. *Højrisikobrug* peger derimod på mønstre for forbrug med en øget risiko for skadelige virkninger, uden at det moraliserer individets handlinger

Eksisterende forskning

Litteraturstudiet skal medvirke til et indblik i, hvordan problemet med opioider forstås og rammesættes i en forskningsmæssig sammenhæng. Denne indsigt er væsentlig, da forskningen i sig selv ikke udelukkende er neutralt, men også udtrykker bestemte prioriteringer og antagelser om, hvad problemet består af, samt hvordan det bliver, og bør adresseres. Da specialet søger at udforske aktørers forestillinger og viden, er det vigtigt at forstå, hvordan litteraturen medskaber og afspejler bestemte antagelser og forestillinger om virkelighedens forhold. Litteraturen fungerer dermed som en kilde til indsigt i, hvordan problemet allerede er forstået og behandlet. Den litterære mængde er i høj grad præget af en dansk kontekst, da nærværende undersøgelse er grundet i en kommunal kontekst. Som følge af multiple indledende og drøftende samtaler med adskillige aktører på området, er den litterære mængde inddelt under tematiske emner, styret af den inddraget litteratur samt den forudgående viden på området i kommunalt regi.

Få udgivelser arbejder med specifikke kommuner, hvorunder de argumenterer for selvsamme mangel på repræsentativitet på kommunalt niveau. Dette er næsten uundgåeligt, da kriminalitet og brug af narkotika ikke forholder sig på samme vis over hele landets kommuner, hvorfor det i nogle ses at være mere udbredt end andre (Sundhedsstyrelsen, 2024a; Sundhedsstyrelsen, 2024b).

Søgestrategi

I søgen efter eksisterende forskning er der benyttet både akademiske søgetjenester som Primo og Google Scholar samt almindelige søgning tjenester som Google. Derudover har jeg via udgivelsernes bibliografier fundet yderligere litteratur. Foruden selv at undersøge udgivelser, var jeg i foråret 2025 til en temaaften vedrørende opioider i Esbjerg, hvor Esben Houborg fra Center for Rusmiddelforskning deltog med et oplæg omkring sin forskning. I forlængelse af det har jeg i stor grad taget udgangspunkt i hans forskning, samt hans kollegers, og på den måde fundet vej ind i et forskningsunivers, som retter fokus mod unge og opioider. Jeg har i min søgen efter litteratur valgt at inddrage nyere forskning i dansk kontekst, for på bedst mulig vis at gøre det repræsentativt for tidspunktet ved nærværende undersøgelse.

Viden om opioider

Inden gennemgangen af forskningen, findes det relevant at berøre, hvad opioider¹ egentlig er for en stoftype. De naturlige opiater² stammer fra opiumsvalmuen, hvori saften derfra er det smertedækkende middel vi kender som f.eks. morfin (Sundhed.dk). I lægelige termer, så virker stoffet smertelindrende ved, at aktive stoffer blokerer tre forskellige former for receptorer, vi mennesker har i hjernen, også kaldet opioidreceptorerne (Andersen et al., 2023, s. 4). Opioider og opiater er ikke det samme, da opioiderne til forskel for de naturligt fremdrevet opiater, er kemisk fremstillet. Som tidligere nævnt er den farligste gruppe af rusmidler opioiderne, da disse er svært afhængighedsskabende, og ydermere er et stof, hvor spændet mellem dosis for rus og dødelig dosis er så smalt, at det i højere grad kan have en dødelig udgang (Andersen et al., 2023, s. 5-7).

Udbredelsen af opioider

Følgende afsnits opbygning kræver en mindre indledende forklaring. Hele afsnittet har til formål at skabe indblik i litteraturen, der handler om opioider, hvad end det er stoffets oprindelse eller udbredelsen på dansk jord. Netop denne opdeling har jeg gjort brug af, for på bedst mulig vis at danne et overblik, der tillader indsigt og viden i det store hele, men også på et niveau som "hits close to home" om man vil. Vi bevæger os nemlig fra et internationalt niveau, til et nationalt niveau, også lige et spadestik dybere, ned på niveauet, hvor vi kan få viden om de unges brug af opioider, ifølge forskningen.

Internationalt niveau

Siden slutningen af 1800-tallet og frem til starten af 1900-tallet har man oplevede opioid-epidemier, især på amerikansk jord (Courtwright, 2001, s. 1-2). Selvom der ingen præcise tal er, grundet diskrepans i udtalelser fra hhv. forskere og politikere, hvilket skabte uoverensstemmelser i statistikker, så fandt man via registreret data og bogføring, at opioider var på sit højeste i målt forstand i denne tid (Courtwright, 2001: 28-29). Den krise, man så i USA tilbage i 1870'erne, kan man drage paralleller til, når man i dag atter kigger mod USA. I dag har opioid-krisen raseret i USA i mere end to årtier, og siden årtusindskiftet har over en halv million amerikanere mistet livet som følge af en overdosis (Bencard, 2022; Planalp & Stewart, 2024). I Europa kan opioider ikke ses i et sådant omfang som i USA, dog har man til

¹ Opioider: Kemisk fremstillet stof

² Opiater: naturligt fremstillet stof

stadighed oplevet en stigning i både brug, salg og dødsfald i forbindelse med opioider (EMCDDA, 2024, s. 7). I 2022 anslog Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug at omtrent 860.000 personer brugte opioider, dog skal tallet anses med forbehold for, at en andel af dem, som har angivet at de bruger opioider, kan være i forbindelse med en operation, og dermed ikke være et illegalt forbrug (EMCDDA, 2024, s. 8). Denne stigning i Europa, kan genkendes hos nogle af de skandinaviske lande, især i Sverige, hvor man ser en stigning i brugen af specielt tramadol (Arve & Johnson, 2023: 649; Holmstedt, Olsson & Håkansson, 2020, s. 1-3).

Nationalt niveau

Stigningen, som man i Sverige kan berette om gør sig til dels gældende i Danmark, og som følge af det, ses et øget fokus på den illegale brug af opioider. I forbindelse med klassificeringen fra de medicinske institutter, er flere styrelser, institutioner og ministerier begyndt at se nærmere ind i bl.a. forskningen på området samt mulige bevæggrunde og målgrupper for opioiderne (Andersen et al., 2023, s. 4-5, 7; Sundhedsstyrelsen, 2024a; Regeringen.dk, 2024; Østergaard et al., 2024; Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024; Hesse & Kjeldsen, 2024; Planalp & Stewart, 2024).

Til at få indsigt i opioiders omfang i Danmark benytter jeg mig af sundhedsstyrelsens rapport 'Narkotikasituationen i Danmark', bestående af fem delrapporter (Sundhedsstyrelsen, 2024a; Sundhedsstyrelsen, 2024b; Sundhedsstyrelsen, 2019; Sundhedsstyrelsen, 2024c; Sundhedsstyrelsen, 2023). Disse beskæftiger sig alle med forskellige emner, men samlet set kan de være med til at belyse en del af opioid-situationen. I rapporterne er der fokus på udbredelsen, antallet af stofbrugere, behandlingstilbud, kriminaliteten bag narkotikasalg - og brug samt fokuseres der på sundhedsrelateret konsekvenser (Sundhedsstyrelsen, 2024a; Sundhedsstyrelsen, 2024b; Sundhedsstyrelsen, 2019; Sundhedsstyrelsen, 2023; Sundhedsstyrelsen, 2024c). Det er dog vigtigt at påpege at Sundhedsstyrelsen ikke selv har foretaget undersøgelser benyttet i rapporterne, men derimod afrapportere ud fra undersøgelsesresultater samt registerdata. De tager afsæt i landsdækkende undersøgelser som bl.a. Sundheds - og sygelighedsundersøgelsen og ESPAD-undersøgelsen samt benytter de registerdata fra Kriminalforsorgens straffuldbyrdsregister (KRIM), Register over stofmisbrugere (SIB) og Landspatientregisteret (LPR) (Sundhedsstyrelsen, 2024a, s. 2; Sundhedsstyrelsen, 2019, s. 2-3; Sundhedsstyrelsen, 2023, s. 2-3; Sundhedsstyrelsen, 2024b, s. 2-3). Samlet set angiver rapporterne, specifikt om opioider, at 12% færre borgere får udskrevet receptpligtige opioider, samt at mængden af udskrevet opioider er faldet med 27%

siden 2018 (Sundhedsstyrelsen, 2023, s. 15-17). I forlængelse af denne viden fra Sundhedsstyrelsen, specifikt omkring faldet på receptpligtige opioider og hermed den mængde piller der udskrives, findes det relevant at inddrage en undersøgelse foretaget ved Center for Rusmiddelforskning (Houborg, Christensen & Thylstrup, 2024). Undersøgelsen fokuserer her på de unges egne fortællinger om vejene ind, og ud af et risikofyldt opioid brug, samt benyttes relevante statistiske data (Houborg, Christensen & Thylstrup, 2024, s. 5).

Her berettes om en stigning i andel af personer i stofbehandling for et højrisiko brug af opioider. Blandt de unge i alderen 15-25 år er antallet af dem i behandling, steget fra 9,4% i 2021 til 17,2% i 2024 (Sundhedsstyrelsen, 2024a; Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 7-8). Stigningen af udbredelsen kan også ses hos Rigspolitiets register, som i 2023 viste at opioider i højere grad blev beslaglagt end årene forinden (Sundhedsstyrelsen, 2024b, s. 7. 9.). Samlet set indikerer rapporterne en stigning i forhøjet og risikofyldt brug blandt unge især, samt et fald i lovligt udskrevne opioider, hvorfor beslaglæggelser og fund af illegale opioider i samtid kan ses at være steget i korrelation til dette (Sundhedsstyrelsen, 2024a; Sundhedsstyrelsen 2024b; Sundhedsstyrelsen, 2024c; Sundhedsstyrelsen, 2019; Sundhedsstyrelsen, 2023).

Udbredelsen blandt danske unge

Specialets genstandsfelt relaterer sig til de unges brug af opioider, hvorfor det er relevant at benytte en undersøgelse, der i stor grad henvises til blandt fagpersoner, som er Rockwool Fondens "*Brugen af opioider blandt 15-19 årige, og sammenhængen med øvrige risikoadfærd og trivsel*" (Østergaard et al., 2024). En spørgeskemaundersøgelse med 6.896 besvarelser fra unge i målgruppen, hvor der ingen signifikant forskel er i besvarelserne i henhold til køn og i samtid er tilnærmelsesvis lige stor repræsentation fra de fem regioner (Østergaard et al., 2024, s. 3). Den region der i forhold til nærværende speciale kigges mod, er Region Syddanmark, hvor der er 1.518 besvarelser. Ud af de 1.518 besvarelser svarer 4,2% at de har taget opioider, som er svarende til 64 unge mellem 15 og 19 år (Østergaard et al, 2024, s. 5-6). Afslutningsvist påviser undersøgelse, at opioider er mest udbredt blandt unge, som ikke er indskrevet på en uddannelse og blandt udskolingselever, hvilket indikerer at opioider er, som de selv formulerer det, et udskolingsfænomen (Østergaard et al, 2024, s. 11).

I forlængelse af disse fund fra Rockwool Fonden er det interessant at kigge yderligere ind i udgivelsen fra Center for Rusmiddelforskning, der som før nævnt, inddrager fortællinger fra de unge selv (Houborg, Christensen & Thylstrup, 2024). Dette er sammen med udgivelsen "*Brug af receptpligtige opioider blandt unge i Danmark: Resultater fra kvalitative og kvantitative studier*", med til at belyse, hvilke typer af unge, der bruger opioider (Christensen

et al., 2024). Center for Rusmiddelforskning har identificeret tre hovedveje, hvorved receptpligtige opioider indtræder i den unges liv:

- I. **Gennem familie og omgangskreds:** En relation til den unge har fået udskrevet medicin (Christensen et al, 2024, s. 15).
- II. **Fra medicinsk behandling til et højrisiko brug:** Den unge selv får ordineret opioider, hvorved de ikke følger lægens anvisninger i henhold til udtrapning, men derimod søger illegale opioider for at fastholde forbruget (Christensen et al, 2024, s. 16-17).
- III. **Gennem rekreativt eller socialt brug:** I sit sociale miljø ser de unge opioider som værende et middel til afslapning, håndtering af angst, stress eller som et præstationsfremmende middel (Christensen et al, 2024, s. 17).

Hvad end det sker gennem en familiær relation, en ven eller gennem et særskilt miljø, så sker udbredelsen primært i sociale kontekster og miljøer, og i få tilfælde i forbindelse med smertelindring (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 19-25). Måden hvorved de unge tilegner sig opioider er af stor vigtighed, men ydermere er det vigtigt at undersøge, hvilke unge der præcist er tale om, og netop det har udgivelsen af Houborg, Christensen og Thylstrup fokuseret på (2024). Ved afholdelse af 27 interviews med individer i alderen 18 til 32 år, sammenholdt med eksisterende viden og data, kunne de (Læs; Houborg, Christensen og Thylstrup) klassificere fire grupper af opioidafhængige unge:

- I. **Socialt udsatte, eksperimenterende og risikovillige:** Debut i de tidlige teenageår, ofte med cannabis, kriminalitetstruede og bruger ofte opioider i et blandingsbrug (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 17).
- II. **Socialt stabile, eksperimenterende og risikovillig:** Unge med en stabil opvækst, debut i de tidlige teenageår, ofte med cannabis og andre stoftyper i forbindelse med et relationelt miljø, men også den gruppe hvor opioider har kunnet hjælpe dem med håndtering af pres, indtil forbruget tog overhånd (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 17-18).
- III. **Psykisk / social belastning uden tidligere stofbrug:** Opioider bruges til håndtering af disse belastninger. Typisk introduceret til opioider i slutningen af teenageårene eller i starten af 20'erne, hvorefter forbruget har udviklet sig til et skadeligt brug (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 18).

IV. **Socialt stabile unge:** Opioider bruges hos disse til håndtering af pres i hverdagen, eller trivselsproblemer i forbindelse med job eller uddannelse. Ofte ressourcestærke unge (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 18).

Dette peger i retningen af en gruppe unge, som man i forebyggende indsatser ikke før har haft fokus rettet mod, nemlig de som ikke kommer i berøring med det danske system, de som er velfungerende og socialt stabile, til trods for et forbrug af opioider, hvilket peger på et formodet højt mørketal (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 19-25). Denne gruppe af unge bevæger sig udenfor det etablerede system, hvilket besværliggør opsporing og det at intervenere over for disse (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 19-25). Dette er endvidere modstridende med det typologiske og marginaliserede billede af en ung stofbruger, da opioider er et stof, der ikke umiddelbart er synligt hos brugeren. Den udvasket afgrænsning i typen af brugeren, omfanget af brugen samt den øget viden om stoffets farlighed er ikke kun et fokuspunkt hos adskillige forskningsinstitutter og diverse forskere. Det ses også hos regeringen, hvorfor jeg finder det relevant at inddrage et strafferetligt og forebyggende fokus. Dette inddrages ikke i et eksakt og umiddelbart analytisk øjemed, men er derimod med til at skabe en forståelse for, hvad man i nutid har gjort sig af præventive tanker, som derved har afkastet nogen specifikke initiativer, som skal hindre salg og brug af opioider blandt unge især. Ydermere kan WPR-tilgangen underbygge denne inddragelse, da man i forsøget på at finde problemrepræsentationen, skal benytte løsningen, hvilket dette udspil i nogen grad kan siges at være.

Regeringens indsats mod unges brug af opioider

Som følge af det øget fokus, og dermed en indikation på en farlig stigning, introducerede regeringen i 2024 en række initiativer, som skal forhindre udviklingen af opioider, særligt med henblik på de unge (Regeringen, 2024, s. 5). I dette nævnes Sundhedsstyrelsens tal, som viser at unge mellem 16 og 20 år, som bliver indlagt med opioidforgiftning, er steget markant siden 2018, og frem til 2023. Faktisk svarer det til en stigning på 200%, fra 47 i 2018 til 141 i 2023, hvilket kan anses som en alarmerende tendens (Regeringen, 2024, s. 5). Dog skal man have in mente, at de 200% i faktiske tal svarer til 94 unge over fem år, hvilket stadig skal anses som alarmerende, men det skal tages til overvejelse når tal som 200 benyttes i sammenhæng med en krise som opioid-krisen, da benyttelsen af procentvise stigninger frem for faktiske tal kan påvirke opfattelsen af omfanget hos nogle individer og grupper (Pedersen, 2018, s. 65-66). Set

bort fra denne formidling vedr. stigningen, så er formålet at implementere restriktive konsekvenser, reducere den nuværende lette tilgængelighed samt styrke det forebyggende aspekt (Regeringen, 2024, s. 5).

Der er nedslået 24 forslag, som skal modarbejde den illegale handel af opioider, styrke indsatsen mod et højrisko brug hos børn og unge samt foreslå en skærpelse af straffen for henholdsvis besiddelse og salg af opioider. Særligt muligheden for at anvende manddrab i en strafudmåling i tilfælde af et særligt farligt stof-salg af f.eks. oxycontin (Regeringen, 2024, s. 9-23). Salget af opioider gør sig gældende i både butikker, kiosker og sociale medier. Sociale medier er her en vigtig del, da megen salg af opioider foregår på for eksempel Telegram, Snapchat, Wickr og/eller Reddit (Houborg, Christensen og Thylstrup, 2024, s. 38).

På det forebyggende plan, skal der iværksættes kampagner, som skal øge opmærksomhed og information om brug af opioider, samt ønsker man at støtte kommunale indsatser, som tilbyder sundhedsfaglig og social behandling til børn og unge, samt styrke behandlingstilbuddene med særligt fokus på unges behov. I samspil med den øget viden via kampagner, ønskes det at man sikrer adgang til naloxon, også kaldet antidote, som er modgiften til en opioid overdosis. I den forbindelse skal man udvide mulighederne for udleveringen af dette, hvilket trådte i kraft i november 2024, hvor lægemiddelstyrelsen ændrede udleveringsbestemmelserne for naloxon, så det fremover kan fås i håndkøb på apotekerne (Regeringen, 2024, s. 15; Lægemiddelstyrelsen, 2024). Afslutningsvis nævnes det at der løbende skal monitoreres og rapporteres brug af opioider blandt børn og unge, herunder også en monitorering af spildevandet i flere kommuner, inkl. Esbjerg og et krav om deltagelse i "European Web Survey on Drugs" (Regeringen, 2024, s. 21-23). Opsummerende så rummer forslagene en bred vifte af tiltag, som både omfatter straffelovgivningen og forebyggelsen samt forbedrede behandlingsmuligheder og kontrollen omkring brugen af opioider. Alt sammen medvirkende til en 'ungdom uden opioider' (Regeringen, 2024).

Forskningsdesign

Formålet med specialet er at undersøge, hvordan politikere, medier, fagpersoner og Syd - og Sønderjyllands Politiets viden og forestillinger forholder sig i forhold til unges brug af opioider i Esbjerg Kommune. Yderligere søger specialet at belyse, hvordan opfattelserne hos disse aktører adskiller sig fra hinanden, trods en fælles lokal forankring, samt hvilke faktorer der kan forklare disse forskelligheder i deres problemforståelser - og repræsentationer.

Til dette anvendes metodetriangulering, idet kvalitative og kvantitative metoder kombineres, for at opnå en mere nuanceret forståelse af opioidproblematikken. Valget af denne metodiske tilgang bygger på et ønske om at få indsigt i aktørernes viden og forestillinger, men i samtid benytte den kvantitative data til at danne et overblik over, hvor stort problemet synes at være i Esbjerg, samt få indblik i de tal, som f.eks. medierne og politikerne selv beror deres forestillinger og viden på. Den kvalitative data indsamles gennem tre semistrukturerede interviews med fagpersoner, som i deres daglige virke er i tæt kontakt med unge. Interviewene fokuserer i høj grad på deres oplevelse, viden og faglige vurdering af opioidbrug samt hvilke refleksioner de har gjort sig omkring mediernes og politikernes fremstilling af problematikken. Den kvantitative del er primært bestående af data fra følgende kilder: Dataudtræk fra Syd - og Sønderjyllands Efterretnings - og analyseenhed vedr. opioid relaterede hændelser og rådata fra Ungeprofilundersøgelsen 2024/2025, en selvrapporteringsundersøgelse foretaget på syvende, ottende og niende årgang på alle skoler i Esbjerg Kommune. Den kvantitative data indsamles yderligere også på egen vis via en selvrapporteringsundersøgelse bygget op omkring Ungeprofilens spørgeramme. Denne undersøgelse er foretaget på adskillige ungdoms - og videregående uddannelsesinstitutioner i Esbjerg.

Det analytiske afsnit i specialet er opdelt på samme vis som problemformuleringen. Her er første del deskriptiv, hvorunder aktørernes viden og forestillinger enkeltvis præsenteres. Interviews, udtalelser mv. analyseres tematisk, mens kvantitative data præsenteres som en fortolknings - og referenceramme, og derfor ikke en objektiv sandhed der fremsættes. Analysens anden del tager afsæt i Carol Bacchis WPR-tilgang (Bacchi, 2009), hvor problemet anskues som en konstruktion, som her gør det muligt at stille kritiske spørgsmål til de underliggende antagelser, modsætninger og tavsheder. For at belyse, hvordan og hvorfor visse problemrepræsentationer får gennemslagskraft og derfor er dominerende i det offentlige landskab, suppleres WPR med teorierne; claims making, moralske korstog, moralsk panik og deviancy amplification. I denne del bygges der videre på den deskriptive analyse, og søger at forklare baggrunden for, hvorfor aktørernes problemforståelser adskiller sig fra hinanden. Her

er fokus bl.a. rettet mod motiver for repræsentationerne, antagelserne samt samspillet med aktørerne og det kvantitative datagrundlag.

I forbindelse med specialet, så har etiske overvejelser især været vigtigt, da emnet, der berøres i høj grad, er aktuelt, relevant og dermed et følsomt emne hos nogle. Alle deltagere er derfor indledningsvist i undersøgelsen informeret om formål, metode og anvendelse af data. Der er indhentet samtykke for alle deltagende og samarbejdspartnere, og interview-dataene vil i noget omfang være anonymiseret. Grundet krav om fortrolighed, vil dataudtrækket fra Syd - og Sønderjyllands Politi ikke indgå i den fælles databehandling, men vil i deskriptiv forstand blive gennemgået i første del af analysen.

Den teoretiske og analytiske ramme

I nærværende speciale er de teoretiske overvejelser og beslutninger truffet ud fra undersøgelsens helt centrale spørgsmål, nemlig hvilke viden og forestillinger, der er at finde om unges opioid brug blandt adskillige aktører, men i samtid finde teoretisk ståsted i, hvordan disse forskellige problemforståelser ses. Som den analytiske og teoretiske ramme anvendes Carol Bacchi's WPR-tilgang - *What is the problem represented to be?* - for at kunne undersøge, hvordan opioidbrug blandt unge i Esbjerg forstås og repræsenteres som problem i både mediemæssige, politiske og faglige sammenhænge (Bacchi, 2009). Det centrale i denne tilgang er ideen om, at et socialt problem ikke blot beskrives, men skabes og formes gennem måder at tale om det på samt måden, hvorpå der handles vedr. det givne problem (Bacchi, 2009, s. 1-2, 20-21). Bacchi argumenterer for at problemrepræsentationen kan forefindes, hvis og såfremt man er i besiddelse af løsningen på problematikken - først da kan man få en forståelse for, hvordan et problem konstrueres (Bacchi, 2009, s. 19-20). Løsningen på opioidproblematikken vil jeg ikke mene endnu er fundet, dog har Regeringen fremsat en handleplan, altså er en løsning eksporteret, men endnu ikke implementeret til fulde, ej heller fastholdt (Cohen?). Derfor kan denne ramme for analysen i nogle omfang benyttes, dog snarere som en forståelsesramme for problematikken fremsat hos aktørerne end et strukturelt analytisk apparat.

What is the problem represented to be?

Tilgangen bruges i analytisk øjemed i søgen efter, hvordan unges opioidbrug forstås og problematiseres i både mediemæssige, politiske og faglige sammenhænge. På normal vis er WPR en proces bestående af seks spørgsmål, dog er denne struktur ikke eksplicit benyttet, da besvarelserne ikke vil forekomme for hvert af disse spørgsmål (Bacchi, 2009, s. 1-18). Spørgsmålene vil på denne baggrund blive opsummeret på samlet vis nedenfor, da dette ses mest brugbart i forståelsen, og dermed afspejles brugen af WPR som forståelsesramme yderligere.

Det centrale i WPR er, som forkortelsen antyder, hvad problemet er repræsenteret til at være, herunder hvordan det konstrueres. Tilgangen vægter i høj grad de bagvedliggende antagelser og forståelser, de ting der udgrænses og tages for givet, som da er medskabende i udformningen af problemets fremstilling (Bacchi, 2009, s. 2-4). Fokus er her rettet mod, hvordan nogle forståelser fremhæves, mens andre marginaliseres eller helt udelades (Bacchi, 2009, s. 4-10). Der undersøges yderligere for, hvilke institutionelle og historiske forhold, der muligvis har aktualiseret problemforståelsen, og hvordan nogle har vist sig at være dominerende på

bekostning af andre mulige, men udeladte, tilgange og forståelser (Bacchi, 2009, s. 10-12). Et andet centralt aspekt i WPR omhandler identifikationen af det, som ikke problematiseres, og herunder overveje, hvilke alternative forståelser som der netop gøres tavse (Bacchi, 2009, s. 12-14). Efterfølgende analyseres de effekter, som problemrepræsentationen har, både de materielle konsekvenser, men også de objektiverede og diskursive effekter, herunder hvilke identiteter og ansvarsfølelse, der produceres gennem nogle forståelser (Bacchi, 2009, s. 15-18). Endelig rettes der fokus mod, hvordan repræsentationerne legitimeres og reproduceres gennem evt. institutioner og praksisser, og hvordan disse muligvis udfordres eller erstattes af alternative forståelser (Bacchi, 2009, s. 19).

Opsummerende og afslutningsvist er det vigtigt at pointere at WPR ikke skal anses som en fast teoretisk eller analytisk besvarelse af de seks spørgsmål, men derimod fungerer som et reflekterende og kritisk blik på, hvordan problematikker, såsom opioider og brugen af disse blandt unge, bliver til gennem diskurser, magt og praksis - fordelt på multiple aktørers forståelser.

Claims making

Claims making refererer til en social proces, hvor aktører fremsætter nogle krav (claims) om, at et bestemt fænomen bør betragtes som værende et socialt problem. Denne forståelse hos Spector og Kitsuse, tager udgangspunkt i, at et socialt problem ikke er objektivt givet, men derimod opstår på baggrund af fortolkninger og påstande (Spector & Kitsuse, 2017, s. 78-79, 142-143; Blumer, 1971, s. 298, 300). Claims making er en social aktivitet der gøres af nogle aktører i processen i at definere noget som et socialt problem, dog er disse krav ikke altid anset som værende legitime, da legitimiteten afhænger af omverdenens fortolkning og hvordan de respondere på det specifikke krav. Det hænder at nogle anser krav som værende useriøse, hvorfor kravet ikke formår at opnå legitimitet (Spector & Kitsuse, 2017, s. 78-80).

Teorien inddrages i nærværende speciale i forlængelse af Bacchis WPR tilgang, for netop at kunne understøtte undersøgelsen af, hvordan nogle bestemte aktører forsøger at definere og legitimere en bestemt problemforståelse.

Moralske korstog

Centralt for processen vedr. et socialt problem, er aktører, som søger at skabe og forme den offentlige opfattelse af et givent problem. Denne form for aktører kaldes hos Becker for moralske entreprenører (*Morale crusaders*), som ses at handle ud fra en oplevet moralsk

forpligtelse, for da at kunne definere fænomener som alvorlige samfundsanliggende (Becker, 1963, s. 148-149). Disse moralske entreprenører mobiliserer støtte til deres definition gennem medier, politikere og / eller kampagner, og skaber i den forbindelse et moralsk korstog (Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 165). I mobiliseringen kan moralske korstog agere strategiske kampagner, som da sætter specifikke emner på en offentlig og politisk dagsorden. Som supplement til WPR tilgangen, kan teorien om moralske korstog bidrage med, hvordan problemrepræsentationer ikke kun opstår, men hvordan de aktivt skabes, forsvares og fremmes af aktørerne (Bacchi, 2009). Moralske entreprenører søger at definere sociale problemer, og bidrager derfor direkte til hvordan et problem repræsenteres, hvilke antagelser dette bygger på og hvordan repræsentationen udbredes og legitimeres (Becker, 1963, s. 129-130, 149). Supplementet er derfor med til at konkretisere de politiske og sociale kræfter bag konstruktionen af et problem.

Moralsk panik

En moralsk panik kan opstå ved at de moralske entreprenører starter et moralsk korstog og ofte kan denne panik opstå pludseligt, og hos et segment af befolkningen kan denne panik virke overdrevent og skabe en voldsom frygt (Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 150; Cohen, 2011, s. 10-11). Moralsk panik er defineret af Cohen som en tilstand, begivenhed, gruppe af individer eller enkelte individer, der er udpeget som en trussel mod samfundets interesser (Cohen, 2011, s. 11-12; Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 155-156).

Moralsk panik retter fokus mod de ideologiske og sociale mekanismer, som gør nogle problemer mere presserende end andre, og viser i samtid hvordan proportioner, folkefjender og bekymringsniveau spiller en helt central rolle i den kulturelle og politiske iscenesættelse af problemer. Dette giver endvidere et vigtigt bidrag til den overordnede ramme i WPR tilgangen, ved at pege på at problemrepræsentationer ikke kun opstår i politiske tekster, men også formes af bredere symbolske og følelsesmæssige dynamikker i samfundet (Cohen, 2011, s. 10-13; Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 155-156).

Moralsk panik opstår ikke ud af ingenting, og i den forbindelse er der af Goode og Ben-Yehuda opsat kriterier for, hvornår noget kan siges at være en moralsk panik (Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 156-159). Først kræves et højt niveau af bekymring vedr. en bestemt adfærd, og at denne skaber konsekvenser for samfundet. For det andet, at der er et øget niveau af fjendtlighed mod dem, som indgår og udviser den afvigende adfærd. For det tredje, en bestemt grad af enighed blandt samfundets borgere, eller et designeret segment af samfundet, at truslen er en

realitet, og at denne trussel er skabt af en bestemt gruppe og deres afvigende adfærd. Som det fjerde skal der være en implicit antagelse ved brugen af den moralske panik om, at bekymringen er ude af proportion til truslens egentlige natur, hvorfor der ved moralsk panik er en vigtighed i formidlingen af tal, f.eks. dødstal, ofre mv., som af menings skaberne ved moralsk panik ofte er overdrevne. Det femte kriterie er, at de moralske panikker er flygtige, og altså kan opstå pludseligt, forsvinde forholdsvist hurtigt, men også genopstå. Det er dog set at nogle moralske panikker bliver rutineret og institutionaliseret, mens andre forsvinder. Dog understreges det at flygtigheden ikke er ensbetydende med at moralske panikker ikke har en historisk eller strukturel forhistorie, for det specifikke problem, som generer denne moralsk panik kan muligvis ikke have været sket i fortiden, men være et nyt socialt problem (Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 156-159).

Deviancy amplification

Deviancy amplification, som på dansk er afvigelses-forstærkning, hvilket ret godt fortæller om denne teoris formål. Forstærkelsen af afvigende adfærd, sker idet der rettes fokus og indsætter mod dem, som allerede har afvigende adfærd (Cohen, 2011, s. 9-10). Særligt, hvordan medierne, og samfundets reaktioner på afvigende adfærd, kan føre til yderligere afvigelse f.eks. ved stigmatisering af individer, der afviger fra normen (Cohen, 2011, s. 10-11). Medierne er i medskabere af et forstærket stereotypiseret billede af afvigere, hvilket leder til en ond cirkel af fordømmelse og endnu mere afvigende adfærd. Alt dette afhænger i stor grad af mediernes repræsentation af problemet, jf. Bacchis WPR-tilgang (Cohen, 2011, s. 12).

Yderligere beskriver Cohen, at der mellem medierne og politikere er et tæt samarbejde, hvori de gensidigt forstærker hinandens reaktioner, og dermed skaber en eskalation af den moralske panik, hvorved afvigende adfærd forstærkes. Mediernes rolle består oftest i at identificerer et problem, hvorefter de dramatiserer og sensations præger hændelser, hvor de som moralske entreprenører opstiller folkefjender, de afvigende. Fokusset, der rettes mod problematikken, sættes ofte på en politisk dagsorden, da medierne skaber en følelse af krise og dermed fremsætter nogle krav om en straks handling. Cohen viser her, at politikere reagerer hurtigt og offentligt, hvorfor de ofte benytter mediernes fortælling og forståelse som grundlag for handling, altså bruger de medierne til at formidle egne budskaber og moralske standpunkter (Cohen, 2011, s. 11-13).

Når politikerne da udtaler sig og med stor sandsynlighed foreslår et krav på lovgivning - eller ændring på området, så benytter medierne det til at rapportere tilbage til offentligheden. Dette

forstærker yderligere den moralske panik, og giver offentligheden et indtryk af, at truslen, der fremsættes, er reel. Cohen beskriver denne gensidige forstærkning som en form for feedback loop, hvor særligt medier og politikernes reaktioner er medvirkende til en forstærkelse af problemet, og derved fastholder det (Cohen, 2011, s. 14).

Dette er en særdeles vigtig inddragelse i nærværende speciale, da medier og politikere i høj grad ses involveret i den offentlige debat vedr. problematikken omkring brugen af opioider blandt unge i kommunen.

Metode

Metodetriangulering

Beslutningen om en kombination af kvalitative og kvantitative metoder beror på en refleksion om specialets sigte, hvor omdrejningspunktet er inddragelsen af flere aktører, og dermed flere vinkler, hvorfor en kombination af de to virker mest givtigt.

Den kvantitative data er bestående af blandt andet Ungeprofilundersøgelsen fra 2024/2025, hvor jeg har fået adgang til rådata, så behandlingen af data fuldstændigt foregår hos mig, samt består det af en selvrapporteringsundersøgelse foretaget på flere ungdoms - og videregående uddannelsesinstitutioner i Esbjerg, da ungeprofilen udelukkende besvares af udskolings elever. Inddragelsen af ungdoms - og videregående uddannelsesinstitutioner sker på baggrund af en del af den eksisterende forskning, og dens indsigt i målgruppen, som ses at benytte opioider. Ydermere har jeg fået tilsendt data fra Syd - og Sønderjyllands Politis Efterretnings - og analyseenhed, som da også indgår i den kvantitative datamængde. Dette vil bidrage med viden om, hvor stort problemet ser ud til at være, men at der ingen faktuel indsigt og egentligt omfang kan påpeges, er her vigtigt at understrege. Den kvalitative dataindsamling sker i form af ekspertinterviews, som kan tilvejebringe en kvalificeret forståelse af interviewpersonernes viden og forestillinger om brugen af opioider hos unge i Esbjerg Kommune. Disse interviews er af særlig vigtighed, da de modsat andre aktørers viden og forestillinger, baseres på spørgsmål stillede af forskeren, med fokus på opioider specifikt. En helt særlig indsigt, som ikke har været mulig hos andre aktører.

Tilgang til feltet

Tilgangen og i den forlængelse, adgangen, har været en længere proces end først antaget, men i forbindelse med det netværk jeg har opbygget under mit praktikforløb på tredje semester, tænker jeg at noget adgang er givet grundet eksisterende kendskab til hinanden, samt at jeg har haft opbakning fra ledelsesniveau. Det netværk jeg har opbygget gennem min praktik, har haft særlig betydning for min tilgang til feltet, samt adgangen givet.

I forbindelse med et ønske om at inddrage flest mulige aktører, istandsatte jeg et utal af kaffemøder og netværksmøder med hhv. Politiet, SSP & forebyggelse, sygehusvæsenet, Center for Sociale Indsatser samt familierådgivningen. Nogle møder åbnede døre, og ved andre blev jeg mødt af en mur, som jeg indledningsvis også havde forventet.

Det faglige netværk har været indbringende, men for at kunne istandsætte adgang til ungdoms- og videregående uddannelsesinstitutioner i forbindelse med selvrapporteringsundersøgelsen, benyttede jeg mig af forebyggerne og deres netværk. Forebyggerne ved SSP Esbjerg sidder i et praktiker-netværk, hvor flere rektorer og institutionsledere sidder med, hvorfor jeg så det som en mulighed for adgang. Jeg fik lov til at fortælle om specialets formål, og hvad deres rolle i dette ville være, hvorved jeg fik adgang til syv institutioner.

Tilgangen til feltet kan siges at have været præget af private og sociale forbindelser, hvilket har gavnet adgangen en hel del, dog ikke i den grad jeg indledningsvist ønskede, men ikke desto mindre, er en hel del samarbejder blevet istandsat.

Etiske overvejelser

I forlængelse af min tilgang og adgang til feltet, præsenteres de etiske overvejelser og beslutninger truffet i forbindelse med specialet. Disse er især vigtige at introducere inden dataindsamling - og behandling præsenteres, da disse overvejelser i stor grad har haft indflydelse på indsamlingen af både kvalitative og kvantitative data. I forbindelse med indhentning af data samt interviews, har alle parter fået tilsendt en samtykkeerklæring (Se Appendiks A). Dertil er det fuldstændig frivilligt, så jeg har til hver en tid fået indsamlet underskrifter på samtykkeerklæringerne, inden jeg har påbegyndt et stykke arbejde med den gældende samarbejdspartner. Indledningsvist blev der givet udtryk for, fra flere samarbejdspartnere, at indsamlet viden og data skulle være fortroligt. I takt med specialets fremgang og retning er dette ikke længere relevant. Hele grundlaget for specialet og dermed også deltagende samarbejdspartnere hviler på en sikker og professionel dataindsamling og behandling, som de også blev gjort bevidste om.

Andre etiske overvejelser, som er især nævneværdige, er de overvejelser jeg gjorde mig i forbindelse med samarbejdet sammen med politiet. I en telefonsamtale med vicepolitiinspektøren hos Syd - og Sønderjyllands Politi blev det drøftet, hvorvidt vores næstkommende møde skulle foregå som et interview, og til dette blev det nævnt at en del fortrolig information, og dermed også nogle statistiske data ikke villet kunnet drøftes eller udleveres, hvorfor jeg besluttede at holde samtalen "off the records". Derfor er det vigtigt at understrege, at følgende speciale indeholder data og udtalelser, som kun jeg, som forsker, kan stå på mål for, men dertil sagt, er alle disse sandfærdige, dog kan de kun understøttes ved udlevering af klassificeret dokumenter, som ikke ønskes udleveret af hverken undertegnede eller samarbejdspartner. Det, der blev sagt i fortrolighed, er ikke inkluderet i specialet, ej heller

er dette tilsendt eller nedskrevet, for at sikre en ordentlig og professionel behandling af og omkring specialets indsamlede empiri.

Kvantitativ metode

Præsentation af kvantitative overvejelser, valg og behandlingen af den valgte indsamlingsmetode.

Dataenes rolle

Formålet med inddragelsen af kvantitative data er at kunne se, hvor stort problemet ses at være i Esbjerg Kommune. Dog kan jeg ikke berette om en faktisk, præcis og faktuel udbredelse, da dataene ikke tillader dette. Ydermere ved man fra forskning på området, at mørketallet er særligt højt i forbindelse med opioider og brugen af denne specifikke stofstype. Dataene er udelukkende inddraget på baggrund af brugen i deskriptive sammenhænge, hvorfor der ingen omfattende analytiske tests foretages. Dette er besluttet i forlængelse af EAE's tilsendte data, som udelukkende er deskriptivt, men skyldes endvidere formålet, som ikke kalder på en indgående analytisk proces, da dataene ikke skal bevise korrelation mellem flere variable, men blot beskrive, hvor stort problemet synes at være.

Dataindsamling

Den kvantitative data er bestående af to separate selvrapporteringsundersøgelser, én, hvor jeg har fået adgang til rådata fra Ungeprofilundersøgelsen og en selvrapporteringsundersøgelse, som selv er udformet samt et dataudtræk fra Efterretnings - og analyseenheden ved Syd - og Sønderjyllands Politi. Nedenfor gennemgås de to førstnævnte undersøgelser i særskilte afsnit om dataindsamlingen, nærmere hvordan der er skabt adgang til rådataen fra ungeprofilundersøgelsen, samt hvordan jeg i selvrapporteringsundersøgelse har udformet spørgsmål og fået adgang til distribution. Dernæst præsenteres min adgang til dataudtræk fra EAE, og hvad dette indebærer i forenklede træk grundet fortrolighed.

Ungeprofilundersøgelsen

Ungeprofilundersøgelsen er en spørgeskemaundersøgelse, der udbydes i danske kommuner, som har til formål at give detaljeret indblik hos målgruppen, som i dette tilfælde er børn og unge i udskolingen, samt at samle erfaringer og viden, som da kan benyttes i det kommunale arbejde, på skoler og uddannelsesinstitutioner (BørnUngeliv.dk). Ungeprofilen, som jeg beskæftiger mig med, er den foretaget i 2024/2025, da jeg sigter efter at bruge den seneste nye

data, for på den måde at give et så nærværende indblik i udskolingselevernes mulige brug af opioider, samt er det relevant at inddrage, da det i en del af forskningen på området ses at være et udskolings fænomen (Østergaard et al, 2024, s. 11).

Adgangen til rådataen er foregået gennem en kontakt ved SSP & Forebyggelse, som også sidder med i styregruppen ved Fælles om Ungelivet i Esbjerg Kommune. Fælles om Ungelivet er i korte træk et samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen og Trygfonden, hvor der i udvalgte kommuner sidder styregrupper, som skal medvirke til at løfte visionen for samarbejdet, nemlig at styrke beskyttende faktorer, der skal fremme positiv udvikling blandt unge, herunder reduktion af alkoholforbrug samt mindske risikoen for brugen af nikotinprodukter og narkotika (Sundhedsstyrelsen, n.d.).

Som følge af min praktik på tredje semester har jeg arbejdet med rå-data fra ungeprofilen fra 2023/2024, og kender derfor til opbygning, variabler og mulige begrænsninger, hvorfor jeg fandt det oplagt at benytte den seneste undersøgelse, da det også er det eneste rådata på kommunalt plan jeg kan tilgå. Det at kunne tilgå rådata fra en sekundær kilde, i en skala som ungeprofilen, tillader at jeg kan foretage selvstændige tests i det omfang der ønskes (Pedersen, 2018, s. 63). Spørgsmålene, som den deskriptive statistik henvender sig til, kan ses i Appendiks C.

Selvrapporteringsundersøgelse

Til trods for at have adgang til data om udskolingseleverne, besluttede jeg tidligt i processen, at målgruppen for nærværende undersøgelse skulle inkludere unge over udskolingsniveau på baggrund af den viden der foreligger fra f.eks. Center for Rusmiddelforskning, hvor det er vist, at unge over udskolingsniveau i aldersgruppen 15-25 år i stigende grad har tendens til at bruge opioider (Houborg, Christensen & Thylstrup, 2024. s, 7-8). Til formålet valgte jeg at anvende en selvrapporteringsundersøgelse, der i høj grad egner sig til afdækning af kriminalitetsmønstre og fordelinger samtidig med at respondenterne, som er anonyme, ofte ikke er påvirket af myndighedernes kendskab til deres eventuelle kriminelle handlinger. Besvarelserne heri kan derfor, i højere grad, men ikke fuldstændigt, siges at være sandfærdige, da der ingen umiddelbare konsekvenser er ved at udtale sig om f.eks. ens brug af opioider (Pedersen, L. M., 2018, s. 85).

Som nævnt henvender undersøgelsen sig til unge og unge voksne i alderen 15-25 år, men da dette er en stor population, og nærmest umuligt at omfatte alle unge i aldersgruppen, besluttede jeg mig for en stikprøvestørrelse, der var mere realistisk og knapt så omfattende (Pedersen, L.

M., 2018, s. 88-89). Der er altså tale om en udvælgelse, hvor tilgængelighed i høj grad har haft indvirkning på beslutningen om, hvordan dataene skulle indsamles (Bryman, 2012, s. 201-202). Som tidligere nævnt i forbindelse med tilgangen til feltet, så fik jeg adgang til distribution af mit spørgeskema gennem et praktiker-netværk. Til trods for, at rektorer og ledelse kan betragtes som gatekeepere, så havde jeg en klar fordel i at være en del af en større kommunal organisation, hvortil både min nærmeste, samt øverste leder og kollegaer talte godt for specialet, hvorfor adgangen hos en stor del af dem blev givet (Åkerström & Wästerfors, 2018, s. 147). Da stikprøven ikke er udvalgt på baggrund af sandsynligheden, er det ikke muligt at sige, om den er repræsentativ for den samlede population af unge mellem 15 og 15 år. Derfor skal resultaterne tolkes med forsigtighed, og ikke generaliseres uden for det specifikke kontekstuelle afsnit (Bryman, 2012, s. 201-202; Metodeguiden.dk). Trods begrænsningen, kan denne udvælgelse af respondenter give anledning til senere forskning på området, og kan i de fleste tilfælde mht. dataene være et brugbart instrument i forhold til at skabe et link til eksisterende forskning på området (Bryman, 2012, s. 202).

Udarbejdelsen af undersøgelsen er foregået i SurveyXact, et program udelukkende brugt til udformningen af selvrapporteringsundersøgelsen, som i sin form er identisk til ungeprofilens spørgsmål omkring opioider med henblik på at kunne samle data fra begge undersøgelser under databehandlingen (Se Appendiks C & D for Ungeprofilen og egen undersøgelse). Dette er ensbetydende med, at spørgsmålene ikke udelukkende er formuleret på egen hånd, hvorved jeg har haft stor bevågenhed omkring evt. misforståelser, som kunne opstå hos respondenterne idet de har gennemført spørgeskemaet, hvorfor jeg ved evt. emneskift har introduceret det næstkommende emne (Pedersen, L. M., 2018, s. 92).

I forbindelse med spørgsmålene vedr. brugen af opioider, bedes respondenterne tænke tilbage på de sidste 12 måneder. Dette har sine fordele og ulemper, og i henhold til genstandsfeltet for undersøgelsen kan det give et mere aktuelt billede af de unges brug, dog skal man her være opmærksom på *teleskoperingsproblemer*, hvorved respondenterne udelukkende kan huske en hændelse, men ikke nødvendigvis tidspunktet for hændelsen (Pedersen, L. M., 2018, s. 95; Lucia, Herrmann & Killias, 2007, s. 39, 51-52). Derudover er svarmulighederne simple i form af "ja" eller "nej", ligeså er det i ungeprofilen. Ved samtlige spørgsmål er der også valgmuligheder som "ved ikke" eller "andet", hvor respondenterne hertil kan skrive en note. Disse svarmuligheder er medvirkende til at respondenterne ikke svarer "ja" eller "nej" udelukkende på baggrund af ikke at have andre muligheder, som da kan være med til at tegne et misvisende billede af det undersøgte (Pedersen, L. M., 2018, s. 95). Det jeg selv har tilføjet,

har været sociodemografiske spørgsmål som alder, uddannelsesinstitution samt uddannelsestrin, altså hvor langt man er på ens respektive uddannelse, da selvrapporteringsundersøgelsen søger viden om en anden målgruppe end ungeprofilen (Se Appendiks D).

Afslutningsvis vil jeg gerne komme ind på fordele og ulemper vedr. det at distribuerer en selvrapporteringsundersøgelse via internettet, som det er gjort i forbindelse med specialet (Pedersen, L. M., 2018, s. 98). Den klare fordel er, at det er omkostningsfrit, da det distribueres gratis og derudover er vi i en tid, hvor unge mennesker bruger internettet meget, samtidig med at nogle unge kan opleve en øget trykthed vedr. anonymitet i denne forbindelse (Lucia, Herrmann & Killias, 2017, s. 39; Pedersen, L. M., 2018, s. 98-99). En sidste åbenlys fordel er databehandlingsarbejdet efterfølgende, som gøres lettere via internetbaseret selvrapporteringsundersøgelser, da man direkte efter endt indsamling kan påbegynde arbejdet med dataene i et givent program.

Trods de fordele der præsenteres, forekommer der også udfordringer i forbindelse med denne distributionsmetode, bl.a. i form af svarprocenten, da man via internet-distribution ikke ved, om de unge egentlig besvarer spørgeskemaet i skoletiden. Dette er især relevant for denne undersøgelse, da jeg i enkelte tilfælde har fået lov til at tage nogle minutter af elevernes undervisningstid, så de da kunne besvare undersøgelsen. I forhold til udfordringen nævnt ovenfor, har jeg ikke gjort mig nogle forbehold for dette udfald, foruden at bede den gældende lære om at forsikre eleverne om anonymitet ved besvarelse. Desuden er det ikke et krav, at alle eleverne har skullet svare i skoletiden, men derimod har kunnet svare uagtet tid og sted. Derudover har jeg også været ude på nogle af uddannelsesinstitutionerne og hængt QR koder op, som fører eleven videre til spørgeskemaet (Se Appendiks B). Dette er gjort for at højne mulighederne for flere besvarelser, dog kan jeg ikke vide om det har haft den ønskede effekt, men det blev gjort udelukkende for at forsøge at nå ud til flere studerende.

Dataudtræk fra Syd - og Sønderjyllands Politi

Som tidligere nævnt samarbejder jeg også med EAE ved Syd - og Sønderjyllands Politi. Det faglige afkast i dette samarbejde er både kvalitativt og kvantitativt, og nedenfor gennemgås den kvantitative del.

I dette samarbejde fik jeg adgang til at søge om nogle specifikke dataudtræk med særligt henblik på opioider. Dataudtrækket gik igennem en kontakt ved Efterretnings - og analyseenheden, som sidder med dataadgang, hvortil jeg beskrev nogle specifikke ønsker for data. Herunder antallet af beslag af opioider, antal sigtelser i forbindelse med opioider samt et

udtræk på den data, som indeholder antallet af overdosis og forgiftninger. Al data bad jeg herom skulle opdeles i køn og alder. Dataene blev tilsendt via interne kommunikationsveje i kommunen for at sikre fortroligheden, og yderligere er dataene sendt i allerede behandlet og deskriptivt format grundet omstændighederne. Databehandlingen vil derfor ikke være aktuelt for nærværende del, og dataene vil i deres deskriptive form blive præsenteret i det analytiske arbejde, dog under fortrolige forhold, hvorfor der i det analytiske arbejde ikke vil forekomme nøgterne beskrivelser mv.

Databehandling

Nedenfor gennemgås databehandlingen for de kvantitative data fra Ungeprofilundersøgelsen og selvrapporteringsundersøgelsen. Behandlingen af dataene er foregået i samme program, under samme vilkår, hvorfor databehandlingen for de ellers to særskilte undersøgelser præsenteres i ét samlet afsnit.

Databehandling for Ungeprofilundersøgelsen & selvrapporteringsundersøgelsen

Programmet benyttet til behandling af data er SPSS, som specifikt bruges til dataanalyse. Programmet er udelukkende valgt på baggrund af erfaringer og forrige beskæftigelse med det. Al data er indhentet til SPSS på en arbejdscomputer, dataene fra ungeprofilen er fortrolige, og derfor skal tilgås på en krypteret og beskyttet enhed. Jeg har derfor valgt at indsætte mine egne data fra SurveyXact til SPSS på selvsamme enhed, da databehandlingen som før nævnt foregår i et samlet datasæt. Datasættet har en samlet størrelse på 3.331 besvarelser, hvor 3.146 er fra ungeprofilen, og de resterende 185 besvarelser er fra selvrapporteringsundersøgelse.

Denne store forskel i antal besvarelser var forventet, da ungeprofilen udbydes på alle udskolingsklasser, hvor imens selvrapporteringsundersøgelsen ikke har kunnet nå denne størrelse, synes det stadig vigtigt at medtage, da det er den eneste statistiske data på området i Esbjerg. Ulempen ved denne skævhed i størrelsen af datamængden er skabelsen af manglende repræsentativitet hos dem som går på en ungdoms- eller videregående uddannelse, hvilket i analytiske sammenhænge gør at der ikke kan siges noget om den brede population af personer på dette uddannelsesniveau i Esbjerg. Dette er endvidere en yderligere begrundelse for valget af den deskriptive statistik, da denne type statistik ikke kræves at sammenligne variabler. Den deskriptive data skal, som det indledningsvist blev præsenteret, være med til at fortælle noget om, hvor stort problemet ses at være i Esbjerg, uden endegyldigt at tolke på omfanget af brugen af opioider i faktuelle sammenhænge.

Resultaterne for begge undersøgelser bliver præsenteret i første del af analysen, hvor disse, sammen med dataudtræk fra politiet, danner rammen for det afsnit vedr. kvantitative fund. Dette benyttes indgående i analysens anden del.

Kvalitativ metode

En gennemgang af den indsamlede kvalitative del - det semistrukturerede interview, med hvem, hvor og hvordan.

Det semistruktureret interview

Den deskriptive statistik kan og skal ikke alene danne grundlag for specialets indsamlede empiri, hvorfor jeg tidligt i processen indledte samarbejder, hvorigennem jeg sikrede mig enkelte interviews med nogle af de aktører, som har ses at være en særlig del af emnet vedr. opioider. Det at foretage interviews udelukkende med f.eks. faglige aktører, kan i nogle tilfælde farve datamaterialet, dog tages der højder for denne begrænsning, samt andre af sin slags (Åkerström & Wästerfors, 2018, s. 144-145).

Dataindsamling

Det semistrukturerede interview var den interviewform jeg fandt mest brugbar, da det tillader en naturlig vekslen mellem præfabrikerede interviewspørgsmål og mere frie spørgsmål, hvis man som interviewer oplever at ville spørger yderligere ind til noget man muligvis ikke har som en del af sin interviewguide (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 37-38). Denne interviewform kan skabe plads i interviewene til særskilte fortællinger fra de aktører omkring opioider, eller oplevelser omkring dette. Et andet element, som ligger til grund for valget, er den forhåndsviden jeg som forsker besidder, da jeg i forvejen har relationer til dem der interviewes, hvilket kan skabe en nonchalant og dermed mindre struktureret interview samtale, så for på bedste vis at imødekomme denne skildring mellem det strukturerede og ustrukturerede udføres interviewene på semistruktureret vis (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 37).

Udvælgelse af informanter

Udvælgelsen af informanter i forbindelse med ekspertinterviewene er ikke tilfældig, men derimod bevidst udvalgte informanter, da jeg mener at de på hensigtsmæssig vis kan bidrage til belysningen af det undersøgte (Larsen, 2010; Harrits, Pedersen & Halkier, 2012, s. 150-167). Tilsvarende adgangen ved den kvantitative dataindsamling, så er informanterne hertil

fundet gennem eksisterende netværk. Informanterne er listet nedenfor, to ved navn da de ikke er anonyme, samt en uden navn, [Kvindelig ansat], da personen ønsker anonymitet.

Informantens navn / rolle	Fagområde
Lars	SSP-konsulent
Birgitte	Tilbudsleder v. Center for Sociale Indsatser
Ansats	Familieafdelingens UngeTeam

Tabel 1: Oversigt over informanters navn og fagområde (Eget arbejde)

Lars fra SSP & Forebyggelse fandt jeg især vigtig, da der under tema-aftenen sås at være en særlig voldsom kritik mod SSP & Forebyggelse, fra både politikere, private aktører og mediers side af. Kritikken rettet mod SSP, blandt andre, vakte en del opsigt hos mig, hvorfor informanterne udvalgt på baggrund af netop dette, da jeg anser deres viden og forestillinger som værende forskellig fra det medier og politikere fremsætter. Det er ikke kun de informanter angivet i oversigten, som er forsøgt kontaktet. I processen, hvori informanterne skal indhentes, har jeg søgt kontakt til den private behandlingskonsulent Jan Petersen fra Petersen Consult, som har en voldsom retorik om emnet, dog har der ingen respons været. Ligeledes har det samme været tilfældet hos JyskeVestkysten (JV), som er det medie, der dækker opioiderne i Esbjerg samt Anders Kronborg, som er en central politisk figur i Esbjerg Kommune. Dette har medført at jeg har tre informanter til interviews, hvoraf de resterende aktører inddrages på baggrund af udgivelser, udtalelser og diverse online platforme. Det havde dog været at foretrække, hvis interviews med Anders Kronborg, Jan Petersen og JV kunnet have været sat i stand, da det medvirker til øget repræsentativitet og validitet i specialet. Tre interviews var ikke det antal jeg indledningsvist ønskede for den kvalitative del, dog har jeg valgt at drage fuld nytte af situationen, og har i den forbindelse udarbejdet en grundig interviewguide, og har ved interviewenes afholdelse heller ikke sat en tidshorisont på, så der har været plads til fordybelse og yderligere spørgsmål (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 32-33).

Rekruttering af informanter

Birgitte, Lars og den kvindelige ansatte ved familieafdelingen havde alle tre i uformelle sammenhænge udvist stor interesse for mit speciale, og i samme tid udtrykt deres hjælp, hvis det blev aktuelt. Rekrutteringen er ikke foregået gennem en evt. gatekeeper, som i visse tilfælde kan være enten behjælpelig eller en begrænsning, dog har det i denne situation ikke været tilfældet (Bryman, 2012, s. 151). Jeg tog kontakt via min arbejdsmail til alle tre, hvor jeg adspurgte om de ville være interesseret i at deltage i et interview, hvortil jeg inkluderede et

nærmere skriv om specialet, og hvad interviewene i store træk ville omhandle. De tre informanter ville hellere end gerne deltage, hvorefter jeg sendte interviewguiden, så de havde mulighed for at gennemlæse spørgsmålene inden, og evt. vende retur med rettelser, hvis der skulle forekomme et spørgsmål de ikke ønskede at besvare.

Interviewguide

I dette afsnit præsenteres de metodiske overvejelser, der er gjort i forbindelse med interviewguiden. Herunder redegøres der i samtid for indhold og opbygning, da det kan fremme forståelsen af de typer af spørgsmål jeg stiller, og på baggrund af hvilke valg disse stilles. Som nævnt er der foretaget interviews med tre forskellige ansatte i Esbjerg Kommune, men grundet specialets klare mål om at undersøge viden og forestillinger, og ikke så meget fokus på hvad de konkret gør i arbejdet særskilt, så er den samme interviewguide i grove træk benyttet, dog er de eneste ændringer hertil i spørgsmålet der netop vedr. deres arbejde, som da er justeret til den enkelte informant.

I forbindelse med det semistruktureret interview, så agerer interviewguiden netop som en guide, men da jeg igen søger nogle specifikke indsigt i emnet omkring opioider, og dermed også har eksisterende viden at danne spørgsmål ud fra, tages der i stor grad udgangspunkt i guiden under interviewene (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 38-41). Interviewguiden er inddelt i to kolonner, én med forskningsspørgsmål og én med interviewspørgsmål. Forskningsspørgsmålene er formuleret ud fra de to forskningsspørgsmål, og udelukkende tiltænkt mig som forsker, så jeg da på bedste vis kan formulere interviewspørgsmål (Se Appendiks E). Udgangspunktet for retningen af spørgsmålene er den eksisterende forskning på området, samt min forudgående viden om de forskelligartede forestillinger og dertil viden, hvorfor jeg har valgt at spørge interviewpersonen vedr. deres standpunkt og forestillinger set i forhold til mediernes og politikernes fremstilling af opioider.

Interviewet forløb

For at skabe en bedre forståelse af interviewene, vil følgende omhandle interviewsituationen, omgivelserne og en beskrivelse af relationen mellem mig og informanterne. Inden interviewene blev igangsat gjorde jeg opmærksom på at interviewet ville blive optaget på en båndoptager applikation på min arbejdstelefon, da den i forvejen er krypteret, men at optagelsen derefter vil blive gemt på et drev, som yderligere beskyttet mod personhenførbare oplysninger, hvis de skulle udtale sig om noget de ville være nervøse omkring. Ydermere nævnte jeg at optagelsen ville blive slettet efter specialets aflevering (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 209).

De tre interviews blev alle gennemført i kendte og trygge rammer for både informant og interviewer. Interviewet med Lars foregik i en afskærmet "mute-boks" i SSP's egne lokaler, hvor begge parter færdes dagligt. Interviewet med Birgitte fandt sted på hendes eget kontor, som jeg tidligere har besøgt, og det tredje og sidste interview foregik ude på familieafdelingens kontor, som heller ikke er uvante omgivelser for nogen af parterne. Fælles for alle interview var at omgivelserne var vante, professionelle og rolige, og samtalerne bar præg af en indforståethed, da der i forvejen er kendskab mellem informant og interviewer. Dette kan dog have betydning for dynamikken i interviewene, hvilket jeg i høj grad var bevidst om i processen (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 201). Særligt min bias som interviewer i en kontekst, hvor der er et indgående kendskab til hinanden, men også at informanterne kender til mit speciale. Det kan skabe en retning i besvarelsene hos informanterne, så de svarer, hvad de tænker, der er bedst i specialets henseende (Metodeguiden.dk, 2025).

Databehandling

Databehandlingen af den kvalitative datamængde foregik således, at efter interviewene blev afholdt, blev optagelserne af disse transskriberet og derefter kodet, samt blev det tilsendte kvalitative materiale fra politiet inddraget i processen (Se Appendiks F-H). Dette er dog ikke transskriberet, men direkte overført fra den tilsendte fil. Det at transskribere foregår oftest som en oversættelse af det talte sprog, og i den forbindelse dekontekstualiseres det, samtidig med at det talte sprog er vidt forskelligt fra det skrevne (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 200). Eftersom den kvalitative data er bestående af så få interviews, vurderede jeg at tid og ressourcer ikke ville blive en problematik, hvorfor jeg ikke fandt det nødvendigt med evt. hjælpemidler. Jeg undersøger et ellers ret følsomt emne hos nogle, har jeg erfaret, hvorfor jeg anså det som vigtigt at få det hele med, fra det sagte over til det skrevne (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 202-205). Transskriptionen bærer endvidere præg af dette med at det fanger essensen, idet jeg har nedskrevet ord for ord til en grad, hvor meningen ikke går tabt (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 205-206). I forbindelse med valget om en ellers ordret transskription, har jeg i analytiske sammenhænge besluttet at citater fra de foretagne interviews bliver omskrevet, så citaterne fremgår forståelige, og i den sammenhæng også giver mening for konteksten de benyttes i (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 209-210).

Men alt dette in mente påbegyndte jeg kodningsprocessen af det transskriberede materiale i det kvalitative data analyseprogram NVivo, og som følge af specialets todelte problemformulering, er det valgt at kodningsprocessen skal afspejle denne. Kodningen er derfor en todelte proces,

hvor jeg i første proces benytter en åben kodning, som vil sige at jeg koder idet jeg gennemlæser dataene, altså stammer koderne fra datamaterialet selv, og er derfor ikke forudbestemt på baggrund af enten teori eller andet data. Det gøres, da jeg i nærværende undersøgelse ønsker at inddrage aktørernes viden og forestillinger, og derfor indledningsvist koder materialet for netop dette. Idet aktørerne er forskellige fra hinanden, ønskede jeg at det kodede materiale var præget af den samme forskelligartethed.

Dette læner sig endvidere også op af den inddraget analytiske ramme og at den indledende kodningsproces er tiltænkt analysens første del, som da besvarer den første af de to problemformuleringer (Bacchi, 2009). Efter den første kodningsproces, overgik jeg da til den anden del. Her refereres der til den anden del af det analytiske arbejde, som netop skal give indgående viden om uoverensstemmelser i det indsamlede empiriske materiale samt inddrage den udvalgte teori i form af koder. WPR-modellen i kodningsprocessen er ikke specificeret til de seks spørgsmål, men i forbindelse med kodningen er WPR's seks spørgsmål betragtet. WPR danner som nævnt rammen for det analytiske arbejde, men med direkte inddragelse i kodningen kan det tydeliggøres netop, hvordan problemet repræsenteres i det empiriske materiale. En oversigt over de dannede hovedkoder samt underkoder kan ses i Appendiks I.

I oversigten ses fordelingen af koder på baggrund af antallet af filer, samt hvor mange referencer der underlægges hver kode, hvor det maksimale her er på 12 koder. Antallet i hhv. filer og reference afspejler i høj grad mængden af indsamlede empiri, som før omtalt, for mig at se ikke er fyldestgørende, dog arbejdes der dybdegående med det der da er indsamlet. Opsummerende benyttes de to kodningsprocesser i hvert sit analytiske øjemed, men dette er ikke fastsat, da enkelte koder ses at ville fremtræde ad flere gange i hhv. analysens første og anden del.

Undersøgelsens begrænsninger

I forbindelse med det undersøgende, og metoderne inddraget, har jeg især haft fokus på at reflektere over hvilke mulige begrænsninger, der har ligget i dette. Begrænsningerne i forbindelse med den valgte metodiske tilgang ses mere relevant at betragte og reflektere omkring i forbindelse med første analysedel, som netop beskæftiger sig med dataene på tæt hold, i særskilte afsnit for hver aktør, inkl. et afsnit for de kvantitative resultater.

For nuværende vil jeg dog komme ind på de begrænsninger jeg har mødt i forbindelse med min rekruttering af informanter til interviews, men også begrænsningerne i forbindelse med indsamlingen af data i selvrapporteringsundersøgelsen på ungdoms - og videregående

uddannelsesinstitutioner. Adgangen til disse institutioner var en længere proces, hvor jeg til trods for adgang mange steder, blev mødt af en mur ved to af de største gymnasier i kommunen. Dog bestod denne mur ikke så meget af bureaukrati, men snarere en ængstelighed. To uddannelsesinstitutioner ønskede ikke at distribuere undersøgelsen, og én af rektorerne nævnte, at det ikke var sikkert for dem at deltage, da de var nervøse for udfaldet, samt at de var usikre på hvorvidt fundne ville slippe ud i offentligheden. Han nævnte en nervøsitet over for dårlige rygter, som kunne mindske ansøgertallet, som da i sidste ende kunne påvirke den økonomiske omsætning på stedet. Det kan derfor være en mulig økonomisk risiko at deltage, som kan hænge sammen med det faktum, at det netop er to konkurrerende uddannelsesinstitutioner på det gymnasiale niveau, der ikke har ønsket at deltage. Uddannelserne udbyder de samme gymnasiale linjer, men de ligger i hver sin del af byen, og er i stor grad også i konkurrence med hinanden om, at indhente flest unge til deres gymnasie. Jeg har ikke set yderligere ind i netop denne problemstilling, men umiddelbart kan der godt tegne sig et billede af at deres position rent kommunalt kan have indvirkning på deres ønske om ikke at deltage i undersøgelsen.

I henhold til informanterne, så var det ønskværdigt, at jeg kunne få opstillet interviews med hhv. Jan Petersen fra Petersen Consult, Anders Kronborg og de to journalister fra JydskeVestkysten, da det var tre kontakter jeg ikke følte var uopnåelige, dog viste det sig at være dette. I den forbindelse gjorde jeg mig tanker om andre relevante informanter, som kunne bidrage med deres viden og forestillinger om området vedr. opioider, og dermed skabe et endnu bredere billede i forhold til besvarelser af forskningsspørgsmålene. Det kunne f.eks. være Maria Durhuus, som er misbrugsordfører (S), dog mistænker jeg at dette ville pege i retning af samme viden og forestilling, som fremsættes hos Anders Kronborg, uden at kunne endegyldigt sige noget om dette. En helt anden aktør i debatten, der ses, er de pårørende til de individer, som har eller har haft et højrisiko brug af opioider. I medierne fremstilles de pårørende i nogle omfang, og deltager også i adskillige artikler, hvilket danner grobund for en interessant vinkel og indsigt i den viden og de forestillinger de besidder. Det kan dermed vidne om manglende indsigter fra flere aktører, som ikke inddrages, hvorfor det yderligere kan vidne om begrænsninger i materialet og specialets validitet.

Analysestrategi

Specialets forskningsspørgsmål er bestående af to særskilte af slagsen, hvorfor den første del af analysen udelukkende er deskriptiv og bestående af forskellige aktørers viden og forestillinger. Hver aktør er tildelt et kortere afsnit, som skal tilkendegive eller give et præj om deres viden og forestillinger om området vedr. brug af opioider blandt unge i Esbjerg Kommune. Nogle aktørers afsnit tager afsæt i afholdte interviews, en anden i et 'off the records' møde samt tilsendt materiale, ét på baggrund af den indsamlede og indhentede kvantitative data og til slut tre aktører inddraget på baggrund af offentligt tilgængelige udtalelser fra bl.a. den førnævnte temaaften, sociale medieplatforme og adskillige artikler. Opsummerende trækkes der samlet op på alle aktørers viden og forestillinger, hvortil mulig teori ville kunne inddrages i forbindelse med en perspektivering til, hvordan de unge i målgruppen ansues og portrætteres på baggrund af disse aktørers viden og forestillinger.

I anden del af analysen vil den udvalgte teori inddrages, hvor den teoretiske og analytiske ramme består af Carol Bacchi's WPR-tilgang. Trods WPR's slaviske opbygning i form af spørgsmål, vil spørgsmålene ikke eksplicit besvares på samme slaviske maner, men derimod danne en ramme, som tillader en kritisk analyse af måderne, hvorpå problemerne formuleres gennem enten politisk eller faglig praksis. Helt centralt er tilgangen ved WPR omhandlende, hvad problemerne er repræsenteret som, hvilke antagelser denne repræsentation bygger på og hvilke løsninger der fremsættes, og hvad der dermed også udelades. WPR tilgangen har altså til henblik på at afdække mulige underliggende normer og rationaler hos de inddragede aktører i forbindelse med deres respektive viden og forestilling om unges brug af opioider. For at kunne belyse aktørernes viden og forestillinger, som er det, der kan siges at være en del af den aktive udformning af deres problemforståelse, inddrages teori fra den konstruktivistiske tradition. Claims making-teorien inddrages, da det kan analysere, hvordan bestemte aktører, f.eks., medier, fagpersoner mv. fremsætter krav om, at noget skal behandles som et socialt problem. Moralsk panik og moralske korsfarere inddrages også, og kan medvirke til undersøgelsen af, hvordan nogle grupper og institutioner bidrager til at intensivere og muligvis moralisere problemforståelser. Til slut suppleres der med deviancy amplification, som beskriver en proces igennem aktørers interne samarbejde, og hvordan dette kan højne mængden af afvigende adfærd hos en marginaliseret gruppe.

WPR er i denne henseende brugbar i forhold til den sproglige og politiske konstruktion af problemer, men ved et supplement af teorierne nævnt, muliggør det en analyse af sociale dynamikker, moralske dagsordener og en dybere forståelse af, hvad der former disse

konstruktioner omkring brugen af opioider blandt unge i netop Esbjerg, og hvad det kan have af konsekvenser.

Analyse - del 1

En deskriptiv og introducerende gennemgang af de inddragede aktørers viden og forestillinger, den kvantitative data og brugen samt relevansen heraf.

Opioider i Esbjerg - lokale perspektiver

Det at ville undersøge opioidproblematikken ud fra multiple aktørers viden og forestillinger for at kunne anskue problemforståelsen hos disse, kræver en omfattende og udførlig gennemgang af disse aktører. Og for på bedst mulig vis at kunne benytte den viden og forestillinger i det analytiske arbejde, har jeg valgt indledningsvist at præsentere viden og forestillinger hos JydskeVestkysten, Petersen Consult, SSP & Forebyggelse, Syd - og Sønderjyllands Politi, herunder Sygehusvæsenet i Esbjerg Kommune, Center for Sociale Indsatser og Familierådgivningen. Perspektiverne inddeles i særskilte afsnit. En lille notits er at de sidste tre kapitler, SSP & Forebyggelse, Center for Sociale Indsatser og Familieafdelingen er dannet ud fra de foretaget interviews, hvorfor gennemgangen af disse er foretaget forholdsvist anderledes end de forrige, da det anses som en analytisk gennemgang af det kodede materiale. Der er dog fordele og ulemper ved denne forskel i indsamlingen af viden og forestillinger hos de gældende aktører, og de sidste tre kapitler bygger som nævnt på tre interviews, hvor jeg har udvalgt aktørerne ud fra nøgterne overvejelser, samt sat rammen for spørgsmålene der stilles. Dette betyder at den viden og forestillinger der findes, er præget af min rolle som forsker, altså er de ikke nødvendigvis fuldstændig objektive, hvorfor jeg i denne situation er opmærksom på evt. bias. Derudover er det en begrænsning i henhold til generaliserbarheden for de resterende fagfolk i de respektive fagområder, hvorfor denne indledende tekst er vigtig, da det understreger bevidstheden om begrænsningerne. Overskrifterne for disse henviser derfor til at det er et eksempel, netop for at understrege, at der i disse kapitler er aspekter, som påvirker f.eks. generaliserbarheden, validiteten og min bias som forsker. Til forskel for de ovennævnte ulemper, forefindes også fordele, og en af disse er at jeg via interviewene får en unik, praksisnær og autentisk viden og indsigt hos de pågældende aktører, hvor jeg til forskel for dette, ved de resterende kapitler, baserer disse på tilnærmelsesvis offentligt tilgængelig viden. Her er politiets kapitel, som baserer sig på tilsendte data, andet materiale og mødet, som er foretaget 'off the records', dog en undtagelse.

Petersen Consult - den private konsulent

Jan Petersen, uddannet lærer med flere end 10 års erfaring på ungdomsskolen i Esbjerg, tog i 2016 en beslutning om at åbne sit eget private konsulentfirma (Bruhn, 2017). Her arbejder han til dagligt med unge, som er endt ud i enten kriminalitet og / eller et højrisiko brug (Bruhn, 2017; Petersen Consult, 2017). Jan tilbyder bl.a. rådgivningsforløb, hvor han sætter en stopper for den negative og afvigende adfærd, skaber stabilitet, ro og anviser herefter en konkret vej frem for den unge (Petersen-consult.dk). Jan har i de seneste år været særligt engageret i debatten vedr. opioider i Esbjerg Kommune, og har arbejdet med flere unge som har haft et risikabelt brug af opioider (Bruhn, 2017; Andersen, 2024).

Der findes ikke mange artikler, hvor Jan udtaler sig specifikt om opioider, men til den føromtalte temaaften omkring opioider, deltog Petersen Consult, som en del af panelet, og her fik jeg en masse indsigt, som kan siges at være en del mere kritisk orienteret end hos andre aktører, som I vil blive præsenteret for. I forbindelse med flere af sine udtalelser omkring det presserende og stigende problem med opioider i Esbjerg, blev han mødt af utallige klapsalver og nogle enkelte stående bifald - en favorit var han især blandt de almene borgere der var mødt op. Ét citat fra Jan der særligt vakte opsigt hos mig, var *“Ja, jeg snakker jo faktisk med de unge, og de gør os bare forkerte”* (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). "De" er her sagt i en kontekst for kommunal og politisk kritik, ment således at flere af hans udtalelser i løbet af aftenen rettet hård kritik mod det, der specifikt ikke bliver gjort fra kommunen og politikernes side af. Der bliver altså hurtigt opsat et karikeret billede af 'os' og 'dem' - tolket som os, der rent faktisk gør noget, og dem, som ingenting gør for at afhjælpe den stigning, der ses. Hans retorik er voldsom, i et højt toneleje og han er frembrusende af karakter, og af flere omgange falder kritikken på alt det der bør gøres, men som absolut ikke bliver gjort. Han får på et tidspunkt nærmest råbt *“Hvor mange flere lig vil I have”* og *“Vi tvinger de unge ud i det”* (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Citater der beretter om et voldsomt negativt blik på kommunen, hvor man tydeligt kan se denne opdeling mellem os og dem. Desuden retter han voldsom kritik mod de kommunale behandlingstilbud, og hvem der i tilfælde af unges henvendelse omkring et misbrug af opioider, faktisk har behandlingsgarantien, en problematik, som senere i dette afsnit, ikke vil vise kun at ligge Jan på sinde.

Afrundende, kan hans udtalelser og ståsted i problematikken siges at være kritisk, negativt og bærer i stor grad præg af en mentalitet, der handler om at pege fingre, alt imens Jan selv, højner sit professionelle og faglige niveau, ved at understrege at han rent faktisk gør noget, til forskel for Esbjerg Kommune. Han nævner ikke hvor mange unge han har mødt i forbindelse med sin

indgående viden om brugen af opioider blandt unge, men hans retorik og indsigt tyder på et antal, som han formodes, at synes voldsomt højt. Jans viden og forestillinger beror på personlige antagelser, opfattelser og i mindre grad på noget evident og fagligt underbygget. Begrænsningen er her, at det udelukkende baserer sig på udtalelser, og derfor ikke er fyldestgørende i det omfang, det er ønsket. Et interview, eller private samtaler med Jan ville i dette tilfælde gavne gældende kapitel, dog er dette ikke tilfældet, hvorfor dette må være fyldestgørende i det omfang, det er muligt.

Politikerne - Anders Kronborg og Maria Durhuus

Det politiske perspektiv i forbindelse med opioider er præget af enighed omkring øget opmærksomhed, mere forskning og viden på området samt en øget forebyggende indsats, dog er der nogle politikere der taler højere om emnet end andre. To af disse er bl.a. Maria Durhuus (S), som er misbrugsordfører, og Anders Kronborg (S), som er folketings - og byrådsmedlem i Esbjerg. I følgende er deres udtalelser på emnet opioider skrevet side om side, og ikke opdelt, da disse til dels er identiske med hinanden. Dog vil fokus vægtes højest på Anders Kronborg, da han er en lokal politisk figur, og derfor også ses i medie billedet. Lig Jan Petersen har de begge deltaget i temaaftenen omkring opioider, hvorfor udtalelserne jeg benytter af stammer fra denne samt udtalelser de har gjort sig via deres egne kanaler eller via medierne.

Maria Durhuus og Anders Kronborg udviser begge et politisk og personligt engagement i forbindelse med den stigende brug af opioider, særligt med afsæt i de unge (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025; Kronborg, n.d.). Tilgangen de har til denne problemstilling, udviser særligt faglig indsigt, og til trods for deres forskellige respektive politiske roller, ses der tydelige fællestræk. Et fællestræk er bl.a. som førnævnt deres engagement og drivkraft, men til dels også deres anerkendelse af sagens alvor. Durhuus peger i stor grad på et stigende og bekymrende forbrug blandt de unge, især blandt pigerne, det hun også kalder ‘12-tals pigerne’, hvortil hun påpeger det enorme mørketal der er hos brugerne af opioider, hvorfor hun mener at det kræver mere data og indsigt (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025; Maria Durhuus, n.d.). På samme vis peger Kronborg på det stigende forbrug, men også på de dødsfald der har været sket i lokalområdet, som understreger vigtigheden (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025; Kronborg, n.d.; Hede & Weitling, 2023a). Yderligere italesætter de begge behovet for en styrket indsats, som Durhuus beskriver som ‘no wrong doors’, ment således at ingen ung går forgæves, uanset hvor de går hen og søger hjælp (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Begge ser desuden et øget behov for synlighed og tilstedeværelse, hvad end det er i skoleregi eller i det offentlige rum, så er der hos begge en stor efterspørgsel på det

forebyggende arbejde fremfor at reagere når skaden er sket (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). I forlængelse af ønsket om bl.a. et fællesfagligt grundlag, udtrykker de begge en frustration over manglende erkendelse og en nærmest handlingslammelse blandt kommunale institutioner, særligt Kronborg efterspørger SSP's aktivitet i denne problematik, da de beretter at der ingen stigning er at se i Esbjerg.

Kritik fylder også her en del, og set ud fra et lokalt forankret perspektiv, så er Kronborg især uforstående overfor kommunen og SSP's viden og indsatser på området, ligesom vi så Jan Petersen udtrykke sin kritik (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Kronborg sagde til temaaftenen bl.a. at *“SSP skal fokusere ekstra meget, for de anerkender ikke udfordringen”* (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). I forbindelse med disse udtalelser er det vigtigt at have in mente at det ikke længere udelukkende er et politisk anliggende hos Kronborg, men derimod også privat, da Kronborg i den her forbindelse nævner at han har haft det tæt inde på livet, opioider, og at han før har hjulpet til i en sag om en indberetning i forbindelse med opioid brug. Hans retorik emmer af patos, og i mange af sine udtalelser er emotionalitet centralt. Det samme kan i nogle tilfælde ses hos Durhuus, som benytter sin viden om praksis på baggrund af sin uddannelse som sygeplejerske og ansættelse på et behandlingshjem. Her siger hun bl.a. *“Jeg ved hvordan det kan ende, det er grimt, siger det bare”* (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025).

Samlet set beretter disse udtalelser om en viden og forestillinger, der i stor grad er farvet af en politisk dagsorden, dog benyttes beretninger fra privatlivet også. Der hvor man dog kan se et stort skel mellem Durhuus' og Kronborgs viden og forestillinger er i forbindelse med antal dødsfald som følge af et formodet brug af opioider. Kronborg nævner at *“Der er jo registreret dødsfald”* (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Durhuus forholder sig her mere kritisk og distanceret til lokalområdet, da hun siger at vi ingen præcise tal har på dødsfald endnu, men at vi udelukkende kender til en stigning i omfanget af brugen af opioider (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Samme begrænsning ses i dette, som ved Jan Petersen i forhold til ønsket om interviewudtalelser, dog er det i et politisk kontekst lettere at få indblik i deres viden og forestillinger, da Durhuus og Kronborg begge er offentlige personer, som ofte lade sig interview og udtale på offentlige platforme. De beretter begge om en stigning, der kræver handling, men grundlaget for udtalelserne ses dog ikke helt at være de samme.

JydskeVestkysten - “De nye misbrugere”

Nogle af de aktører, som især ses at være fremtrædende i debatten om opioider i Esbjerg Kommune, er Rune Weitling og Mark Michael Hede, to journalister fra JydskeVestkysten (JV),

som siden 2022 afdækket og klarlagt problematikken vedr. opioider. Dette har mundet ud i over 40 artikler, som alle er en del af artikelserien “de nye misbrugere”, som ud fra et journalistisk perspektiv skal fortælle om omfanget af opioider i Esbjerg, men også vise et billede af de individer, som har eller har haft et højrisiko brug af opioider. Igen har både Rune og Mark deltaget i den omtalte temaaften, hvor de her også havde et oplæg omkring deres artikelserie, hvorfor både udtalelser herfra, samt adskillige artikler danner grundlag for den viden og de forestillinger, der fremstilles i følgende. På baggrund af deres mange artikler fremstilles opioid problematikken i Esbjerg som stigende, alvorlig og til tider også ukontrollerbar (Hede & Weitling, 2023a; Hede & Weitling, 2023b; Hede & Weitling, 2024a; Hede & Weitling, 2025; Hede & Weitling, 2024b; Hede & Weitling, 2023c; Jørgensen & Weitling, 2025; Weitling, 2025a; Weitling, 2025b; Jørgensen, 2024). Opioider, en usynlig trussel i en for nogen uskyldig pille, endda for nogle unge helt ned i 12 års alderen (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025; Hede & Weitling, 2023b). I flere af artiklerne benyttes vendinger og ord, som var det ment til at skabe en stemning af uro blandt læsere f.eks. ved beretninger fra JV om at opioider forekommer i skolegårdene, i nattelivet og på samtlige gadehjørner. Og til dels er dette sandt, for så sent som i april 2025, kunne JV journalister berette om en ransagning af en 45 åriges forretning, hvor 45.000 lægemidler og piller var blevet konfiskeret (Weitling, 2025b; Jørgensen & Weitling, 2025).

Og netop i Esbjerg, har de fundet via feltarbejde, at unge helt ned i 12 - 13 års alderen udmærket er bevidste om, hvordan og hvor de skal få fat i opioider, hvis det var det, de ønskede (Hede & Weitling, 2023c). Der er nemlig hos JV en helt specifik måde at tale om Esbjerg på, som var byen et symbol på en endnu større udfordring, Esbjerg omtales af JV som "opiatbyen" (Hede & Weitling, 2023b). Deres viden og forestillinger giver indtryk af, at det ikke blot er enkelte borgere, men at det er et helt lokalområde, der svømmer i opioider (Hede & Weitling, 2023a; AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Især under oplægget til temaaftenen blev lokalet endnu engang mødt af udtalelser, der rettede streng kritik mod de kommunale instanser, særligt Center for Sociale Indsatser og SSP (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Adskillige artikler og citater fra deres eget oplæg er medvirkende til, at det der skabes, er farvet af en stærk journalistisk retning, som forventet. JV skaber her en diskurs, hvor det ikke længere “bare” er piller, men derimod tegner der sig et billede af noget altomfattende og ødelæggende. Unge selv, familier og lokalområdet er under ødelæggelse, altså er det en fortælling, hvor virkeligheden er dystre, og JV placerer sig selv som værende den del der skal afsløre og advare om opioiderne.

Politiet - beredskab, strategi & forebyggelse

Dette afsnit udarbejdet ud fra viden under et møde, mailkorrespondancer, udskrifter, allonger og dataudtræk, som jeg specifikt har ønsket på området omkring opioider. I det tilsendte, og under mødet, har jeg fået indsigt i deres beredskabsmæssige indsatser, efterforskningen af opioider, monitorering og analyse samt forebyggelse og strategier.

Det tilsendte fra politiet viser et nærmere afdæmpet billede. Det vidner om, at de især har fokus på opioider, men det tyder ikke umiddelbart på nuværende tidspunkt på et voldsomt udbredt problem blandt unge. Som de selv skriver til slut i det tilsendte ved tilnærmelsesvis hvert afsnit *“Der er ikke konstateret særlig brug af opioider blandt unge i denne forbindelse”* (Syd - og Sønderjyllands Politi, personlig kommunikation, 1. april 2025). Politiet har i forbindelse med forebyggende arbejde indgået i et omfattende og bredt stykke arbejde med bl.a. Center for sociale indsatser, SSP og en boligsocial sygeplejerske, som skal lave opsøgende arbejde i hotspot-områder, dog har der heller ikke vist sig en særlig tilstedeværelse af opioider her. Endvidere har de via lokalrådet ført en dialog med ungdomsinstitutioner, og heller ikke her opleves opioider som et særligt stigende problem. Afsluttende, så benytter politiet også Ungeprofilundersøgelsen til at indikere omfanget af brugen af opioider, og besvarelsene fra Esbjerg kommunes 7-9 klasses elever beretter om ganske få elever, der er blevet tilbudt eller har prøvet opioider, det samme ses også på landsplan.

Da der er tale om en statslig myndighed, så er retorikken ikke farvet eller styret i eller af nogen bestemt retning, men er derimod ret lige til, hvorfor denne viden også bærer præg heraf, dog er det medvirkende i det store hele til at kunne klarlægge, hvordan omfanget af brugen af opioider anskues af de involverede. Ved samarbejdet med Syd - og Sønderjyllands Politi i henhold til tilsendte rapporter, allonger mv., er det vigtigt at understrege at det der heri udelades i forbindelse med vidensgrundlaget, ikke skal sidestilles med det følgende dataudtræk, som præsenteres fra Efterretnings - og analyseenheden ved Syd - og Sønderjyllands Politi. Ved korrespondance med EAE, blev det udførligt nævnt, at den tilsendte data ikke er tilsendt andre afdelinger internt, hvorfor det ikke nødvendigvis er den samme data, den ovenstående viden bygger på. Derfor skal og kan disse to afsnit fra Syd - og Sønderjyllands Politi ikke sidestilles eller vurderes på i samlet forstand.

SSP - et eksempel på et lokalt perspektiv

Lars er SSP konsulent i Esbjerg Kommune, sammen med seks andre, og selvom han er den eneste interviewet ud af de seks, har jeg løbende orienteret mig hos de andre, og har i den forbindelse yderligere opbakning bag dette denne viden og forestilling, og de udtalelser der

fremstilles. Lars understreger særligt at arbejdet med f.eks. opioider ikke adskiller sig fra det grundlæggende i deres arbejde med andre former for rusmidler. Deres strategi og tilgang til det forebyggende er oftest centreret og bygget op omkring beskyttelses - og risikofaktorer samt den tidlige indsats. De er opmærksomme på opioiderne som en potentiel udfordring, men de kan ikke berette om en stigning blandt de unge, de arbejder med, som oftest er unge i alderen 12 til 18 år. I henhold til stigningen, som de ikke kan beretter om, spørger jeg da nærmere ind til, hvordan de som SSP konsulenter anskuer beretningerne der forekommer hos f.eks. JV og Anders Kronborg. Hos SSP er retorikken fra JV ikke noget der skaber genklang, men derimod for ham at se, er retorikken “... *ekstremt tydelig og meget konfronterende, sådan op front, og det vi har brug for i sådanne situationer, det er at vi selv tager dialogen, men man vil også gerne i dialog med andre aktører og høre, jamen er der noget i det her*” (Appendiks F, linje 124-126). I arbejdet benytter han ofte begrebet flertalsmisforståelser, og netop det benytter han i denne sammenhæng. For det at bruge enkeltstående fortællinger og tilfælde kan skabe disse flertalsmisforståelser, og skaber hos nogle derved et skævt billede af virkeligheden. For at undgå disse flertalsmisforståelser i arbejdet som SSP konsulent, nævner Lars at det for dem er vigtigt at læne sig op ad statistisk data, men samtidig være i tæt dialog med både Center for Sociale Indsatser, politiet og andre relevante aktører, for at kunne skabe et overordnet billede af, hvad der rører sig i lokalområdet. Lars fremsætter sin viden og forestilling på et fagligt og refleksivt forankret niveau, hvor den øgede opmærksomhed omkring opioider anerkendes, men til stadighed sættes i proportion til lokal praksis. Hos SSP tegnes der et billede af et nuanceret og balanceret perspektiv, hvor faglighed, forebyggelse og samarbejde er i højsædet.

Center for Sociale Indsatser - et eksempel på et lokalt perspektiv

I behandlingsøjemed taler Birgitte, som er tilbudsleder ved Center for Sociale Indsatser, ind i stoffets funktion og virkning, og beskriver hvorfor og hvordan unge, lige så vel som voksne, benytter opioider, men herunder også benzodiazepiner. For hos hende skelnes der nemlig ikke mellem benzodiazepiner og opioider, for begge stoftyper er lige farlige i og med at de hhv. er smertedækkende og beroligende, hvorfor begge har samme stærke afhængighedsskabende funktion, samt at spændet fra brug til overdosis er minimalt. Hun beskriver de unges brug af opioider som en mestringsstrategi i mangel af bedre strategier; “*Vi ser det som en mestringsstrategi, og at man gør det af en årsag*” (Appendiks G, linje 380-381). Det er for hende at se et redskab til at finde og skabe ro, uagtet om det tages alene eller i forbindelse med ønsket om at ruse ned efter indtagelsen af et stimulerende stof, såsom kokain, i en festlig sammenhæng. Birgitte understreger flere gange, at de sjældent har unge i målgruppen i

behandling for et rent opioidmisbrug, men derimod oplever opioider som et stof der indgår i et blandingsbrug, hvortil hun understreger at: *“Det er stadigvæk så få, hvor det er rene opioider vi ser, så ... jeg kan ikke generalisere på den måde”* (Appendiks G, linje 75-76).

Et specifikt antal af borgere der har været eller er i behandling tilkendegiver hun ikke, dog nævner hun at de i gennemsnit har to om året, siden 2020 og frem til nu. Antallet af indskrevne borgere er få, og i den forbindelse spørger jeg ind til hendes oplevelse af udbredelsen på et lokalt niveau. Her får jeg indsigt i oplevelsen af omfanget af brugen ret generelt, og beder hende her uddybe, hvorvidt de i samspil med andre aktører, får viden om og indsigt i omfanget i Esbjerg på et mere indgående niveau. De arbejder tæt med både politiet og SSP, og får den vej igennem indsigt i, hvad der rører sig, og hvordan de skal forholde sig til dette. Dette underbygger hun med, at de ikke oplever en stigning, heller ikke på tværs af sektorer og professioner. Jeg spørger da ind til hendes mening vedr. JV's optegning af omfanget, hvortil hun efterspørger en mere nuanceret og evidensbaseret debat, en fri debat, hvor en sensationalistisk og alarmerende retorik om opioider ikke fremstilles, som det gør på nuværende tidspunkt (Se Appendiks G, linje 330-336).

Opsummerende ses det, at Birgittes viden og forestillinger især er drevet af behandlingens virke, og hvad de kan gøre som offentlig instans, samt et styrket fokus på trivsel og evidens i modsætning til skabelsen af sensationalistisk indhold og panik blandt læsere.

Familieafdelingen - et eksempel på et lokalt perspektiv

Den kvindelige ansatte ved familieafdelingen sidder i den ene af de to Unge Teams, som består af et større antal af ansatte, der alle sidder med sager, som indbefatter kriminalitet, rusmidler, skoleværing m.m. Her har hun arbejdet i over 15 år, og har derfor en del viden i de sager, hvor opioider optræder, samt forestillinger om baggrunden for brugen af disse qua sit tætte arbejde med de unge. Her berettes der om en stigning i brugen af opioider blandt unge, specielt blandt unge fra 15 år opefter. Vurderingen lyder på, at hver fjerde i den ansattes sagsstamme er unge, som enten har prøvet eller haft et risikofyldt forbrug af opioider, dog gives der ikke det fulde antal af sin sagsstamme, som besværliggør en proportionel angivelse. De unge som bruger opioider, er for hende at se udtrykt ved følgende *“ ... Jeg ser tydelige tegn hos de unge som jeg har haft igennem, at der er tale om en psykisk udfordring, følelsesmæssig sårbarhed og socialt udsatte unge”* (Appendiks H, linje 36-38).

Årsagerne til hvorfor nogle unge bruger opioider, er noget der spænder bredt, men mønstrene er bl.a. skoleværing, risikovillighed og kriminalitet, psykiske diagnoser og en mangel på fritidsaktivitet og dermed en social tilknytning. Derudover tales der om unges opfattelse af

risikoen ved at bruge opioider, eller mangel på samme, hvor det italesættes, at de unge ikke kender risikoen grundet at de muligvis anser det som ganske almindelig medicin, og derfor ikke som et stof. Det kan også skyldes de unges manglende viden om afhængigheden ved opioider, eller at de i deres nære relationer har forældre eller bekendte, der bruger det til medicinsk brug, hvorfor brugen af opioider hos den unge kan legitimeres. I problematikken anses det det forebyggende og tværfaglige arbejde som vigtigt, herunder inddragelsen af forældres ansvar - og inddragelse. Der opleves en god og tæt dialog med andre aktører som SSP, skoler og klubber, for på bedste vis at opspore brugen af opioider, eller igangsætte tidlige indsatser for at undgå brugen af opioider helt. Trods det gode tværfaglige samarbejde, som opstilles, så siges følgende: *“Det er jo et stigende problem i vores samfund og det betyder, at tilgangen samfundsmæssigt ikke er fyldestgørende. ... Det sker jo tit og ofte at man skærper straffe og sætter kontrol ind, når et problem som opioider skal løses. Det strider dog imod hele vores samfunds tilgang til at unge - hvilket også er med til at stigmatisere de unge ... jeg ser dog at der bør investeres i, at forældre, unge og fagpersoner styrkes med viden om opioider og afhængighed. Herunder er jeg stor fortaler for styrkelse af forebyggelse og støttende intensive indsatser. Samfundsmæssigt kan vi gøre meget mere end hvad vi gør nu, hvis du spørger mig”* (Appendiks H, linje 177-184). Et langt citat der skaber indsigt i den ansattes viden og forestillinger, men ikke blot dette er interessant, yderligere er der spurgt ind til oplevelsen af JV's og Anders Kronborgs udtalelser og optegnelse af opioider, og hvorvidt hun kan genkende det billede. Hun er til dels enig i det billede, der tegnes hos f.eks. JV, dog at det til tider er for nemt for politikere og medier at opsætte et billede, som der da skal arbejdes ud fra, når praksis og de udfordringer der er en helt anden virkelighed.

Opsummerende ses en nuanceret og praksisnær viden om unges opioidbrug, samt oplevelsen af en stigende tendens af dette. Men brugen opleves som værende forbundet med sociale, psykiske og / eller familiære relationer, og forestillinger er i høj grad præget af en helhedsorienteret tilgang. Her er især forebyggelse, en tidlig indsats og det tværfaglige samarbejde i vægtet højere end kontrol og straf. Dog efterlyses der hos hende en bedre forståelse, mindre stigmatisering af de unge samt flere ressourcer til målrettet og evidensbaseret støtte og indsatser.

Kvantitative bidrag til viden og forestillinger

Afslutningsvis, i denne første del af analysen, præsenteres de data, som bidrager med et særligt sæt af information om unges brug af opioider i Esbjerg Kommune. Tallene skal dog ikke forstås som værende udtryk for en objektiv sandhed, eller en fuldstændig kortlægning af problemet,

men snarere som én måde, hvorpå viden og forestillinger om opioidbrug blandt nogle aktører kontekstualiseres i muligvis selvsamme tal. I tråd med specialets forståelsesramme, ses data ikke som neutrale, men som fortolkede og situerede størrelser, der lig viden og forestillinger fra aktørerne, kan være med til at forme konstruktionen af problematikken. Med data fra hhv. Ungeprofilen, selvrapporteringsundersøgelsen og et dataudtræk fra politiet, kan jeg fortælle noget om hvor stort problemet ses at være i Esbjerg Kommune, men atter igen er det vigtigt at understrege at dataene ikke siger eller kan konkludere noget faktuel. Dataene vil præsenteres særskilt for de tre datamængder, da det i senere analytisk arbejde findes brugbart at kunne arbejde med resultaterne og tallene særskilt fra hinanden, men i samme tid også kan supplere disse indbyrdes.

Ungeprofilundersøgelsen: Et udsnit af unges selvrapporterende brug af opioider

Undersøgelsen har 3146 besvarelser fordelt på alle skolers syvende til niende klasses elever i Esbjerg Kommuner, som tilbyder en kvantitativ indgang til forståelsen af unges brug af opioider. Der tages udelukkende udgangspunkt i besvarelserne vedr. opioider, hvor 73 elever svarer ja til at have prøvet morfin eller morfinlignende præparater inden for de sidste 12 måneder, dog under forudsætning af at de har svaret ja til at have prøvet andre stoffer. Disse 73 elever er svarende til 2,3% af alle besvarelser. Det skal dog her bemærkes at disse svar omkring brug af morfin eller lignende præparater beror på unges egen rapportering, og at de 73 elever i forvejen har erkendt et stofbrug, hvilket præsorterer målgruppen. Tallene peger på at opioidbrug blandt unge i denne aldersgruppe forekommer, men at det fremstår som et marginalt fænomen, samtidig er det værd at huske at både overrapportering og underrapportering kan spille ind i undersøgelser med selvangivelser. Dette er de eneste tal fundet i UP'en, som ses at have umiddelbar og tæt relevans til specialets genstandsfelt - dog skal dette ikke ses som en begrænsning, men snarere som en mulighed for yderligere fremtidige undersøgelser, hvor andre variabler kan inddrages, for at se nærmere på mulige bagvedliggende parametre, der kan vise at have en mulig indflydelse på brugen af opioider blandt unge, som det f.eks. fremvises i adskillige forskningsartikler.

Selvrapporteringsundersøgelse: Unge på ungdoms - og videregående uddannelses - institutioner

I denne selvstændigt udarbejdede selvrapporteringsundersøgelse, med 185 besvarelser fra unge i alderen 16-35 år, gives der et andet indblik i erfaringerne og brugen af opioider. Deltagerne er hovedsageligt fra FGU (74), Rybner teknisk gymnasium (66) og Syddansk Universitet (15). Samlet set angiver 13 personer at have prøvet morfin eller lignende præparater inden for de

sidste 12 måneder, svarende til 7%. Disse 13 fordeler sig på alder og køn som følgende: syv kvinder, fire mænd og to non-binære personer (inkl. en enkelt respondent, der angiver at være ni år og studerer på SDU, hvilket sandsynligvis er en fejlindtastning). Flest kommer fra FGU (7), men også SOSU-Esbjerg, Syddansk Universitet og Rybners teknisk gymnasium er repræsenteret. Dette peger her på at opioid brug ikke nødvendigvis er begrænset til en type uddannelsesinstitution, men at det forekommer på tværs, dog stadig i et begrænset omfang. Endvidere skal det nævnes, at undersøgelsen ikke kan betragtes som repræsentativ for alle unge i kommunen, men afspejler dels de samarbejdspartnere, hvor samarbejdet har været noget stabilt og velkomment. Dataene kan derfor snarere læses som et billede af et billede, men kan til stadighed berette om brugen blandt dem, som da har besvaret. Dog kan intet sættes i en større kontekst grundet den meget lave besvarelsesprocent. Denne data inddrages i nogle omfang i anden del af analysen, men skal ikke anses som værende bærende eller styrkende i disse henseende - inddragelsen sker udelukkende på baggrund af, at dette er den eneste lokalbaseret viden for dette uddannelsesniveau, trods at datene her ikke i imidlertid kan vise noget om, hvor stort omfanget af brugen opioider synes at være i Esbjerg.

Politidata: juridiske registreringer af opioid relateret sager

Denne data skal ses i forlængelse af det tilsendte kvalitative materiale. Dataene her fra EAE v. Syd - og Sønderjyllands Politi giver et blik ind i opioidrelateret aktivitet i Esbjerg, ikke via selvrapportering, men gennem sager, beslag og sigtelser i perioden 1. januar 2023 til 30. april 2025. Det skal her bemærkes at denne type data er dynamisk, betydende at dette kan ændres som følge af aktuelle sager. Der er i denne data ikke inkluderet lægeordineret medicin, og typen af opioider er identificeret via søgning efter nøgleord baseret på definitionen af opioider på medicin.dk. I alt er der registreret 176 opioid-relaterede sager i perioden, med 98 sigtelser og 109 sigtede personer, hvoraf 88 af disse er unikke. Kun 11 af de sigtede er i alderen 15 - 19 år, mens de fleste falder i aldersgruppen 20 - 29 år. 15 af de sigtede er kvinder, mens resten er mænd, og ikke kun i denne forbindelse er køns - og aldersfordeling tydelig. Dette fremstår også i beslaglæggelser, hvor 58 ud af de 63 sigtede er mænd, og ni af sagerne involverer unge i alderen 15 - 19 år. Disse tal vidner ikke kun om retlige reaktioner på opioid brug og besiddelse, men også om hvilke profiler der registreres i det juridiske system. Det er dog vigtigt at bemærke, at disse data ikke viser hele billedet, men snarere den del, der har nået det strafferetlige niveau.

En anden indsigt der kan findes i dette dataudtræk, er antallet af overdoser / forgiftninger relateret til et opioid, hvilket er særlige interessante indsigter. Grundet personhenførbare

informationer er disse data ikke udpenslede, men det kan ses at ni sager er i relation til opioider, hvori der ses en overvægt af mænd, samt en overvægt i alderen 20-35 år, dog forekommer der et aldersinterval fra 20 - 50 år. Disse tal omkring overdoser og forgiftninger er i høj grad relevante, og kan i skrivende stund siges at være tæt på præcise - med undtagelse af at enkelte forgiftninger ikke er indrapporteret eller meldt til sygehuset.

På tværs af de tre kvantitative kilder kan det observeres at opioider optræder i forskellige forklædninger så at sige: som selvrapporteret erfaring og som juridisk handling. Ingen af disse kilder tilbyder adgang til det faktiske omfang, men alle bidrager til konstruktionen af en visuel og talmæssig erfaring, som politiske og sociale aktører kan orientere sig efter. Det er netop i spændet mellem påstande, neutralitet og den metodiske og institutionelle forankring i dataene, at forestillinger om problemet tager form. Dermed tjener disse kilder ikke som dokumentation for et givent problem, men som brikker i en fortælling om, hvordan problemet ser ud, og for hvem.

Opsummering

På tværs af aktørernes viden og forestillinger om opioidbrug blandt de unge i Esbjerg Kommune træder særligt tre centrale tematikker frem. Først og fremmest er diskrepansen mellem det målte og det oplevede fremtrædende, hvor der klart ses et at være et spænd mellem dem, som baserer sin viden på data og praksis, og dem, som tegner et dramatiseret og alarmerende billede. Dernæst er det den følelsesmæssig og stigmatiserende retoriske brug der er iøjnefaldende hos særligt JV, Jan Petersen og Anders Kronborg, som alle er medskabere i en fortælling og forståelse af problematikken som en katastrofe, oftest uden brugen af solid dokumentation og evidensgrundlag.

Afslutningsvis ses der et stigende ønske om en fokuseret forebyggelsesstrategi hos de faglige aktører, hvor sociale faktorer, psykisk og social trivsel samt tværfagligt arbejde efterlyses. Problemforståelsen af unges brug af opioider i Esbjerg er præget af modsatrettede opfattelser mellem alarmerende narrativer og en fagligt funderet praksis. Den offentlige debat rummer en risiko for stigmatisering, og peger i høj grad mod et behov for en nuanceret og evidensbaseret tilgang, hvor de unge ses i deres sociale og psykologiske helhed frem for at være afvigere.

Analyse - del 2

Tematisk analyse af viden og forestillinger samt inddragelse af kvantitative data.

I denne anden del analyseres det, hvordan forskellige aktørers viden og forestillinger er medskabende i problemrepræsentation - og forståelsen af opioidproblematikken samt brugen af opioider blandt unge i Esbjerg Kommune. Analysen er tematisk struktureret på baggrund af de centrale aktører samt typen af viden og forestillinger om unges brug af opioider i Esbjerg Kommune. Trods Bacchis WPR tilgang, som tilbyder seks specifikke og allerede udformede spørgsmål til at guide den analytiske proces, så er spørgsmålene ikke byggestenene for analysens opbygning, ej heller er de anvendt som selvstændige adskilte afsnit. Derimod er WPR tilgangen analytisk integreret i arbejdet med de enkelte temaer. WPR tilgangen egner sig til denne tematiske struktur i form af dens fleksible ramme, hvor spørgsmålene er analytiske greb frem for en lineær skabelon.

Politiske aktører og problemets offentlige iscenesættelse

Dette afsnit drager fokus mod tre centrale aktører: Anders Kronborg, Maria Durhuus og Jan Petersen, og hvordan de hver især, men også sammenholdt fremstiller opioidproblematikken blandt unge i Esbjerg Kommune. Med afsæt i Bacchis WPR-model og Cohens teori om moralsk panik analyseres både deres problemforståelser og de underliggende antagelser, samt hvordan medier og institutioner spiller ind i konstruktionen af problemet hos de tre aktører specifikt (Bacchi, 2009; Cohen, 2011).

Repræsentationen af problemet varierer på trods af en fælles erkendelse af, at opioider blandt unge er en alvorlig og truende udfordring. Durhuus beskriver det som en skjult epidemi, hvor især '12-tals pigerne' er i risikozonen. Hendes argumentation bygger i høj grad på observationer, som hun selv har gjort sig via sin sundhedsfaglige baggrund, men argumentationen bygger også på tal fra Sundhedsstyrelsens kortlægning blandt SSP-samrådets medlemmer (Regeringen, 2024, s. 5; AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Selvom dataene i denne udgivelse er begrænset, hvor 15 kommuner ud af 63 rapportere om en stigning, og datagrundlaget derfor ikke er systematisk, så anvendes mørketal som et retorisk virkemiddel til at fremhæve alvoren i at vi endnu ikke ved hvor mange der egentlig er tale om, men at det er for mange. Denne udgivelse er blandt andre fagfolk ikke fagligt nok underbygget eller

brugbar i debatten om opioider, da der intet registreret data knytter sig hertil, men at det udelukkende er baseret på “fornemmelser” fra diverse SSP områder.

Kronborgs fremstilling adskiller sig herfra ved at fokuserer primært på den systemiske svigt, han ser. Han retter skarp kritik mod institutionelle aktører som SSP og positionerer sig selv som værende en politiker, der tager affære, hvor andre forbliver passive og handlingslammet (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025; Kronborg, n.d.). Dette kan siges at udspringe af normative antagelser - i tråd med WPR - om at politisk vilje og handlekraft er nøglen til at løse sociale problemer. I samme tid fremstår han som en moralsk entreprenør, da han benytter sine personlige fortællinger og moralske appeller, for at kunne skabe en offentlig resonans og politisk legitimitet. Jan Petersen derimod, repræsenterer problemet med udgangspunkt i sin daglige kontakt med de unge mennesker, som bruger opioider blandt andre stoftyper. Hans udtalelser er emotionelle og praksisnære og trækker derfor på konkrete møder med de unge, hvor problemets alvor ikke blot er statistisk betonet, men faktisk livstruende (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025). Fremstillingen hos ham implicerer, at løsningen skal findes i den direkte kontakt med målgruppen, en antagelse om at forandring bedst sker gennem nærvær frem for politik. Her bliver WPR spørgsmålet om de bagvedliggende antagelser særligt relevante, for hans tilgang viser en særlig mistillid til institutionernes evne til at fange nuancer og behov hos denne gruppe af unge.

De tre aktørers forskellige positioner forstærkes yderligere gennem JV's rolle, som har vist sig at være særlig centralt. Ifølge Cohens teori kan der ved *deviancy amplification* opstå en forstærkning mellem medier og politikere, hvor medierne ikke længere blot er formidlere, men også er medskabere i intensiveringen af problemets alvor og omfang (Cohen, 2011, s. 9-12). Artikelserien fra JyskeVestkysten “De nye misbrugere” er et tydeligt eksempel på dette, hvor aktørernes udtalelser skaber nyhedsværdi, som igen forstærker presset på politiske beslutningstagere. Derved skabes en cirkulær dynamik, hvor det i dette tilfælde er især Anders Kronborg og JV, der danner en gensidig forstærkende effekt hinanden iblandt (jf. Bacchi, 2009). Denne dynamik kunne konkret og klart ses på den temaaften, hvor alle aktører deltog. Her blev problemrepræsentationen synliggjort i det offentlige rum, og det fungerede som en form for katalysator for den moralske panik, der sås at opstå under og efter mødet. Den moralske panik vil jeg dog mene var til stede langt inden temaaftenen, men denne aften var især et vigtigt knudepunkt for særlig udbredelsen og fastholdenhed i henhold til problemrepræsentationen hos især medierne og i politik øjemed.

Ser man da på aktørerne samlet set, så fremstår de som konkurrenter i en kamp om problemdefinition. Durhuus bringer en teknokratisk tilgang i spil, hvor datadrevet indsigt og faglighed fremhæves som en løsning på problematikken, hvorimod Kronborgs tilgang balancerer mellem politisk handlekraft og moral, og set i lyset af det kommende kommunalvalg kan hans position tolkes som både ansvarlighed og en strategisk positionering. Jan Petersens position er dermed praksisbaseret, hvor han sætter stort spørgsmålstejn ved systemernes effektivitet og insisterer derfor på en mere menneskelig og situationel tilgang til løsningen på problematikken.

WPR-tilgangen og Cohens teori afdækker, hvordan moralske, emotionelle og politiske fortolkninger, forstærkes gennem medierne, skaber en forestilling om en skjult og akut krise. Aktørerne fremstår her som moralske entreprenører, hvor alle konkurrerer om opmærksomhed og indflydelse, og deres problemrepræsentationer bliver derfor ikke ensformige, men kan i stor stil siges at bero på samme forestillinger, netop er det en trussel for kommunens børn og unge (Cohen, 2011, s. 9-10; Bacchi, 2009; Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 165).

Mediernes rolle og den emotionelle mobilisering

JV fungerer ikke blot som formidler, men som aktiv medskaber af problematikken, som før angivet, og gennem deres artikelserie skaber de et narrativ præget af moral og frygt, hvor enkelttilfælde fastholdes og forstærkes. Dette kan understøttes af teorien om den moralske panik, hvor medierne bidrager til en følelsesmæssig mobilisering, men også som et pres mod de politiske beslutningstagere. Artiklerne indeholder bl.a. udtalelser om børn helt ned til det 12. år, som ved hvordan anskaffer opioider, og med overskrifter som "opiat byen Esbjerg", bidrager JV i stor grad til dette alarm-ramte narrativ (Hede & Weitling, 2023b).

Dette følelseslandskab er helt centralt for forståelsen af, hvordan problemrepræsentationen er forstærket, men også indledningsvist opstået. Artiklerne opererer med en selektiv framing, hvor enkelttilfælde - såsom tragiske dødsfald - gentages og fremhæves. Den førnævnte artikelserie indeholder over 40 artikler, og omtrent 16 af disse artikler relaterer sig direkte til de samme få dødsfald. Dette er ikke kun fundet ved en søgen i artiklernes indhold, men i forbindelse med mit interview ved SSP, blev jeg gjort opmærksom på denne gengivelse af enkelttilfælde, og hvilket billede dette dermed er medvirkende i skabelsen af. Gentagelserne skaber ikke kun genkendelighed, men skaber også en følelse af en udbredt trussel og frygt. Som Cohen betegner det, en central komponent i moralsk panik: en overreaktion på en opfattet fare, som truer samfundets fremtid og værdier (Cohen, 2011).

Denne fortælling JV fremsætter at indebære i stor grad børn og unge, som er de, der figurerer som den truede gruppe, og dette er med til at udløse en følelsesmæssig mobilisering, hvorved JV positionerer sig som vogtere af sandheden. JV fungerer - i Beckers forstand - som en moralsk entreprenør, ikke blot som rapportere, men som en aktør, der aktivt søger at styre offentlighedens moralske kompas (Becker, 1963). Via et moralsk korstog formår de at skabe en dagsorden, hvor opioider repræsenteres som et samfundstruende onde, og i denne proces bliver brugere og dem, der distribuerer det, stigmatiseret - et forhold, der ifølge WPR - udgør en væsentlig effekt af problemrepræsentationen (Bacchi, 2009; Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 165). Stempling, moralsk pres og bekymring opstår ikke som tilfældige følgevirkninger, men som en integreret effekt af måden, hvorpå problemet fremstilles.

For at kontekstualisere JV's problemrepræsentation inddrages det kvantitative materiale fra EAE ved Syd - og Sønderjyllands Politi, som viste, at der har været ni opioidrelaterede dødstilfælde siden januar 2023. Trods JV's artikelserie, som strækker sig tilbage til 2020, er det først fra 2023 at dataene fra EAE findes, hvilket er ensbetydende med, at store dele af den dækning fra JV, hviler på en periode, hvor jeg ingen statistisk data kan berette om. Det er dog værd at bemærke, at flere af JV's artikler fra 2023 og frem tegner et billede af en krise i Esbjerg, uden at tallene, som f.eks. de ni tilfælde, ikke fremgår tydeligt. I stedet benytter JV, både før og efter 2023, upræcise og følelsesbetonede formuleringer som "mange", "voldsomt" og "omfangsrigt". JV nævner omtrent fire dødsfald i denne periode fra 2020, altså en del mindre end hvad tallene fra EAE viser, men disse får da en betydelig mediemæssig vægt og bliver genstandsfelt for en massiv dækning. Det er her nævneværdigt, at EAE's ni rapporterede tilfælde, ikke sker blandt en bestemt målgruppe, men derimod indbefatter alle i alderen 20-50 år, hvorfor de ni tilfælde her målt, ikke skal sidestilles eller skævvride JV's beretning om omtrent fire tilfælde. Særligt da JV's artikler og beretningen om dødsfald henviser til unge mennesker mellem 12 og 25 år (Hede & Weitling, 2023a; Hede & Weitling, 2023b; Hede & Weitling, 2024a; Hede & Weitling, 2025; Hede & Weitling, 2024b; Hede & Weitling, 2023c; Jørgensen & Weitling, 2025; Weitling, 2025a; Weitling, 2025b; Jørgensen, 2024).

Denne uoverensstemmelse mellem tal givet af EAE og den følelsesladet retorik viser, hvordan mediernes rolle ikke udelukkende er formidlende, men aktivt er medvirkende til at konstruere problematikken. JV skaber et narrativ, der understøtter politiske og sociale reaktioner, herunder markante og hurtigvirkende indsatser, ofte på bekostning af strukturel forståelse og nuancer. I samtid genererer denne form for dækning et moralsk pres på både de kommunale indsatser og politiske aktører, og når problemer fremstilles som noget akut og farligt udbredt, opstår der

krav på handling og reaktion (Spector & Kitsuse, 2017, s. 78-79, 142-143; Blumer, 1971, s. 298, 300). Det er med til at sætte scenen for politiske positioneringer og en evt. overreaktion, som det eksempelvis ses hos aktører som Jan Petersen. Hos Cohen er dette netop medskabende og forårsagende til moralsk panik, en forvrængning af problemets proportionalitet, og en symbolsk kamp om normer og værdier, hvori bestemte grupper, i dette tilfælde de unge, placeres i centrum, for samfundets, herunder især kommunens, stigende bekymring.

Opsummerende, så bidrager JV ikke kun med formidlingen, men de bidrager i høj grad til skabelsen og forstærkningen af problemrepræsentationen. Et moralsk og følelsesmæssigt narrativ fremmes, hvor krisen cementeres gennem gentagelser, selektiv dataformidling og stærke metaforer. Denne fremstilling aktiverer en offentlig og kollektiv bekymring, en politisk strategi for håndtering og handling samt social stigmatisering, og med det understreges det, hvordan medierne fungerer som medaktører i skabelsen af en moralsk panik.

Faglige aktører

JV, Anders Kronborg, Maria Durhuus og Jan Petersen er som vist nogle af de aktører, hvis problemforståelser, forestillinger og viden afspejler problematikken som udbredt, altomfattende og af truende karakter. Hos de resterende aktørers forestillinger og viden som præsenteres i første del af analysen, tegnes der et mindre truende billede, snarere tegnes et billede pegende i retning af evidensbaseret viden og en forestilling om, at opioider er et aktuelt problem, men ikke i det omfang berettet af især JV, Anders Kronborg og Jan Petersen. Dette afsnit fokuserer på aktørerne fra hhv. SSP, Center for Sociale Indsatser og Syd - og Sønderjyllands Politi samt ansatte fra Ungeteamet ved familieafdelingen i kommunen. Med afsæt i WPR-tilgangen analyseres der i følgende, hvordan de nævnte aktører definerer problemet og hvilke institutionelle og faglige antagelser, der ligger til grund for deres forestillinger og viden. Efterfølgende adresseres det, hvad der forbliver uproblematisk i deres enkelte forestillinger og viden på området omkring opioider (jf. Bacchi, 2009).

De faglige aktørers forestillinger varierer, men fælles er, at de ikke genkender billedet af en akut krise blandt unge. Syd - og Sønderjyllands Politis viden er overvejende databaseret, og ifølge deres data findes der ingen dokumentation, som understøtter hverken Anders Kronborgs eller JV's fremstilling af en alarmerende udvikling (Syd - og Sønderjyllands Politi, personlig kommunikation, 1. april 2025). Politiet skaber en meget nøgtern og fokuseret forestilling og forholder sig til de faktuelle forekomster som de ser i deres data, hvorfor det også ses afspejlet i den begrænsede kommunikation med f.eks. JV. Deres repræsentation og forståelse af

problematikken er præget af en myndigheds position, hvor der udelukkende kommunikeres om forhold, der er veldokumenteret, hvilket betyder at de i nærværende kontekst ikke optræder som moralske entreprenører eller bidrager til en moralsk panik (jf. Cohen, 2011).

Hos Lars (SSP konsulent), ses lignende forestillinger, hvor han beretter om en ikke væsentlig stigning i brugen af opioider blandt de unge han arbejder med. Hans problemrepræsentation bygger på en forebyggelsesorienteret faglighed, hvor der især arbejdes med beskyttelses - og risikofaktorer samt fokus på en tidlig indsats. Hans viden og forestillinger om problemet tydeliggøres under interviewet ved følgende udtalelse; (*... Når vi kigger ind i vores ungeprofilundersøgelse, kan vi ikke se de tal, eller se den stigning som de ser. Når vi kigger ind i vores samarbejde med andre aktører, er det heller ikke de meldinger, vi får, at der er en voldsom stigning. Man kan sige, at vores primære målgruppe er op til 18 år, og når der nogle gange bliver talt om unge, så er det helt op til 30 års alderen...* ” (Appendiks F, linje 141-145).

I SSP arbejdes der med begrebet ‘flertalsmisforståelser’, som en forklaring på, hvordan f.eks. JV’s fokus på enkelttilfælde kan forvrænge den kollektive opfattelse af et problemets omfang. Dette er med til at vise hvordan faglige antagelser som denne hos Lars; *“..der er måske nogle der syntes det kunne være spændende og prøve fordi nogle i deres omgangskreds har prøvet det, men nogle af dem som måske aktivt opsøger det, er måske nogen som har noget de gerne vil dulme, men det kan være alle, det behøver ikke at være udsatte, men de kan bare have det skidt men egentlig komme fra et ressourcestærkt hjem”* (Appendiks F, linje 60-62) - er med til at danne grundlag for en anden type vurdering end den som medierne fremstiller.

Hos den ansatte ved familieafdelingen ses lignende at være tilfældet i forhold til ønsket om en tværfaglig og tidlig indsats, dog nævner hun at hendes sagsstamme beretter om at hver fjerde ung opleves at være i berøring med opioider, hvilket ikke ses hos hverken Lars eller Birgitte. Den ansatte ved familieafdelingen er her også den eneste af de faglige aktører der på sin vis kan genkende billede tegnet af JV og Kronborg, mht. udbredelsen. Denne forskellighed er interessant at kigge nærmere ind i, i forbindelse med, hvad dette skyldes, hvorfor ses der enighed i alle andre henseende, men umiddelbart tegnes et helt andet billede hos hende i forhold til antallet af unge, hun oplever bruger opioider i Esbjerg.

Lig Lars, ses der hos Birgitte fra Center for Sociale Indsatser en tilsvarende forestilling om opioidproblematikken. Hun anerkender at der er en tilstedeværelse af opioider i kommunen, men hun afviser i samtid at det udgør en særskilt eller akut krise *“... nej, vi har ikke set nogen stigning i det ...* (Appendiks G, linje 25-26, 45). Som udtalelsen antyder, så tyder det hos hende ikke på en stigning i brugen af opioider blandt de unge. Da Birgitte udtaler sig med sin position indenfor behandlingsregi, så arbejder hun med en helhedsorienteret forståelse af stofbrug, hvor

mestringsstrategier og individuelle livsomstændigheder vægtes højt. Hendes positionering fremmer en forestilling og en viden, der er evidensbåret i praksis og en faglig modstand mod sensationismen hos JV. Hun efterlyser i forhold til denne sensationisme en mere nuanceret, faktabaseret og fri offentlig debat, og anser JV's dækning som værende forsimplet og potentiel skadelig for de unge, da de kan risikere at blive stemplet.

I WPR-tilgangen omkring, hvad der forbliver uproblematisk - tilvejebringes og synliggøres yderligere forskelle i aktørernes forestillinger og vidensgrundlag (Bacchi, 2009). Politiets fokus beror på konkrete hændelser, hvorfor der ikke forefindes bagvedliggende faktorer som socioøkonomiske vilkår eller mistrivsel hos dem, hvilket medfører at disse forhold forbliver implicit eller uomtalt i deres vurdering. Hos Lars, den ansatte ved familieafdelingen og Birgitte ses derimod en større opmærksomhed på f.eks. sociale og psykologiske aspekter, dog italesættes disse problemstillinger eksplicit udelukkende hos den ansatte ved familieafdelingen, hvori det fremhæves som værende en evt. kerneforklaring. Hos Birgitte adresseres kompleksiteten ved et blandingsbrug, frem for opioider som en isoleret stoftype og i forbindelse med Birgittes udtalelser som i høj grad afspejler behandlingsregi, så benytter hun ofte termet mestringsstrategier. Problematikken omkring mestring og funktionen i stoffypen antyder en anerkendelse af et bredere trivselsspørgsmål. På lignende vis, ses det hos Lars at det, som forbliver uproblematisk, er trivslen samt den brede målgruppe, da en der kommer fra et ressourcestærkt hjem, på samme vis være i risikogruppen, dette ses også i forskning fra Center for Rusmiddelforskning, hvor der opstilles fire typologi grupper af unge, som kan være brugere af opioider, hvorunder det ses at socialt stabile og ressourcestærke unge, også kan bruge opioider (Houborg, Christensen & Thylstrup, 2024, s. 17-18).

På tværs af aktørerne bliver det tydeliggjort, at deres respektive positioner har betydning for, hvad de ser, og hvad og hvordan de udtaler sig om dette. Politiets rolle forpligter dem, som myndighed, til at forholde sig til dokumenterede hændelser og afholder dem derved fra at fremsætte et alarmerende billede uden solid evidens for dette. SSP og Familieafdelingens rolle, som ofte er forebyggende, bidrager med en indsigt i deres viden og forestillinger baseret på deres daglige arbejde, som også inkluderer et tæt samarbejde med de unge selv, hvilket bidrager med erfaringer og observationer. Ved Center for Sociale Indsatser opereres der generelt med en faglighed, hvor psykologiske og sociale forklaringer integreres, og som derfor også i højere grad udfordrer den medieskabte fortælling.

Fælles for disse aktører er dog, at ingen af dem genkender den eksponentielle stigning i dets fulde omfang i forhold til brugen af opioider blandt unge i Esbjerg Kommune, som JV,

Kronborg og Jan Petersen ellers repræsenterer problemet til at være. Med en mindre undtagelse af den ansatte ved familieafdelingen. I stedet efterlyser de en mere balanceret offentlig debat baseret på data og en fælles faglig indsigt frem for en alarmerende og kriseramt retorik, som den der fylder i JV's utallige overskrifter, samt et mere realistisk billede af virkeligheden i praksis, løsningen er ikke fundet, og bliver ikke til før realiteten i praksis erkendes.

Kvantitative data som støtte og styrkelse af forestillinger

Følgende afsnit undersøger kvantitative datas rolle i aktørernes forståelse af unges opioid brug i Esbjerg, og hvordan disse data kan anvendes til at underbygge eller legitimere forestillinger og viden. Med afsæt i WPR-tilgangen vedr. antagelser, så fokuseres der her på, hvad der ligger til grund for problemrepræsentationerne, hvorfor det er centralt at analysere, hvilke underliggende antagelser, der er forbundet med brugen af statistik og tal. En gennemgående antagelse synes at være, at et fænomen først bliver reelt, relevant og politisk håndterbar, når den kan måles og kvantificeres.

Det ses bl.a. i brugen af Ungeprofilundersøgelsen og i det tilsendte data fra EAE, hvor tallene skaber en målbar virkelighed, som aktørerne da kan handle ud fra. Denne antagelse, trods at være gennemgående, ses ikke nødvendigvis at være gældende hos Anders Kronborg, JV og Jan Petersen, da disse tre aktører i højere grad også lægger vægt på følelser, retorik og i et vist omfang gør dette på baggrund af andre motiver end udelukkende ideologiske / moralske motiver (jf. moralsk panik). Det er dog væsentligt at bemærke, at disse data ikke nødvendigvis afspejler en objektiv sandhed, men snarere udgør en konstruktion af virkeligheden, da man ved at der foreligger et mørketal, som umuliggør en klar og faktuel sandhed af problemets omfang. I samtid med denne antagelser, eksisterer der en tavs antagelse om, at kvantitative data er neutrale og objektive, hvilket styrker legitimiteten i offentligheden og blandt bestemte aktører. Særligt tydeligt bliver dette hos aktører som Anders Kronborg, Jan Petersen og JV, hvor tal anvendes som ankerpunkter i deres argumentation og diverse udtalelser. Denne ofte implicit tillid de ses at have til tal som styringsredskab medfører, at procentuelle udsagn og underbygning med disse, får karakter af at repræsentere virkelighedens omfang og ramme alvor. Dette medfører dog en risiko for at marginalisere mere kontekstuelle eller kvalitative aspekter af opioid brug og repræsentationen af dette problem såsom et skjult brug, sociale forhold eller personlige mestringsstrategier qua Birgittes udtalelser. Selv når mørketal nævnes, fastholdes en overvejende kvantificeret tilgang og forståelse hos disse aktører (jf. Bacchi, 2009).

Et andet spørgsmål, der rejser sig i forbindelse med WPR og det kvantitative datas rolle hos aktørerne, er hvilke effekter brugen af data har, f.eks. at problemet gøres håndgribeligt og styre handle-logikker (jf. Bacchi, 2009). Effekterne af databrug ses at manifesterer sig på flere niveauer, f.eks. når problemet gøres håndgribeligt og administrerbart, og når et fænomen som unges opioid brug sættes i talmæssig kontekst, bliver det muligt at diskutere, budgettere og prioritere det som indsatsområder. Tallene bliver dermed ikke blot et billede af virkeligheden, der er med til at konstruere og forme den. Dette ses især hos aktører, der indtager en dominerende position i debatten, som eksempelvis Kronborg, hvis autoritative rolle synes at skabe genklang i både JV's dækning, men også i den offentlige diskurs og forståelse. Ydermere fremgår det, at tal i sig selv kan være medskabende i udviklingen af den moralske panik, for når konkrete procenttal præsenteres i JV's artikler og i politiske udmeldinger, så bliver det nemmere for aktører at fremsætte krav om handling eller at de legitimerer fraværet heraf (Kronborg, n.d.). Her ses f.eks. Sundhedsstyrelsens tal i regeringens handleplan at vække genklang, fra deres brug af procentuelle beretninger som 200% i stigning (Regeringen, 2024, s. 5). Det kommer dog til udtryk på modsat vis i SSP's forestillinger og viden, hvor tal anvendes til at nedtone problemets omfang, men de samme eller lignende tal anvendes af Kronborg, Jan Petersen og JV til at konstruere en fortælling om en stigende trussel mod Esbjerg Kommune. Her er de kvantitative data ikke blot et beskrivende middel og redskab, men snarere en central komponent i den sociale konstruktion af problematikken, og dermed hvordan problemet repræsenteres i det offentlige rum.

Denne brug af data peger på en kritik af den evidensbaseret tankegang, hvor forestillinger om, at evidens er objektiv og neutral, må udfordres. Dataene producerer ikke alene viden, de former også forestillinger, viden og praksis. Det handler ikke kun om skellet mellem ikke-viden og viden, men også mellem det der er kvantificerbart og det der bliver uden for skemalægning og statistik. Dataenes konstruktive kraft er dermed synliggjort, tallene former, hvad der fremstår som problematisk, og hvad der forbliver usynligt, og med benyttelsen af tal til dette risikerer man at lukke ned for alternative løsninger og forståelse.

Opsummerende, så vises det, at kvantitative data ikke kun afspejler virkeligheden, men i høj grad er med til at forme den, i hvert fald hos bestemte aktører. Dataenes institutionelle og metodiske ophav, f.eks. som politiets registre og kommunale undersøgelser, tillægger dem en særlig legitimitet og anvendelighed. Dette skaber dog en grænse for, hvad der kan erkendes og handles på. Tallene kan benyttes til at underbygge krav om f.eks. politisk handling, men de kan i samme tid fungere som en barriere for en mere nuanceret forståelse af komplekse problemstillinger, som i nærværende speciale er opioider blandt unge. Dermed bliver data både

et redskab for viden, og et filter, der strukturerer den virkelighed vi får øje på, og er med til at skabe denne hos almene borgere også. Tallene evner endvidere at skabe følelsesmæssig resonans hos Esbjerg Kommunes borgere, da tal er noget man i høj grad kan forholde sig objektivt til, hvorfor den moralske panik i nogen grad også ses styret af tallene, der benyttes hos de moralske entreprenører.

Sammenspil mellem aktører og videnstyper

Dette afsluttende analyseafsnit undersøger, hvordan forskellige aktører samt den kvantitative data gensidigt forstærker hinanden i konstruktionen, forståelsen og fastholdelsen af problemet om unges brug af opioider i Esbjerg Kommune. De forrige afsnit har været med til at danne et analytisk indblik og overblik i og over hvilke tematikker der fylder i det empiriske materiale, samt vist, hvordan nogle aktører anses som værende mere dominerende end andre i netop konstruktionen og repræsentationen af problematikken.

Centralt er spørgsmålet om, hvordan problemet legitimeres og opretholdes på tværs af felter og hvilke elementer, aktører og forestillinger der forbliver usynlige eller udgrænses i denne repræsentation af problemet (jf. Bacchi, 2009). Analysen viser, at særligt Anders Kronborg, Maria Durhuus, JyskeVestkysten samt Jan Petersen spiller en central rolle i debatten om opioider i forhold til fastholdelsen og udbredelsen af denne. De er dominerende stemmer i debatten, og udgør derfor, med inspiration fra teorierne om moralsk panik og moralske korstog, de drivende kræfter i en diskursiv kampagne, en kampagne fra Regeringens side, som igangsatte et ønske om tilbage i 2024 (Regeringens, 2024; Goode & Ben-Yehuda, 1994; Cohen, 2011). En kampagne, hvor problem-konstruktionen er akut, truende og omfattende. JV's rolle er her helt afgørende for at denne konstruktion kontinuerligt produceres og aktualiseres og derved fastholder problemrepræsentationen i den offentlige bevidsthed. JV's eksponering bliver et centralt redskab for politikerne, som ikke kun anvender JV som platform, foruden deres egne platforme, men de (læs; politikerne) bidrager til indholdet i JV's artikler, og opnår legitimitet denne vej igennem. Legitimiteten af problemet sker ikke alene på baggrund af faglig evidens, men især også gennem politiske positioneringer og mulige egennyttige motiver. F.eks. kan Anders Kronborgs tydelige position i debatten tolkes som tæt forbundet med en strategisk positionering set i lyset af det forestående kommunalvalg, hvor mobilisering af moralsk opmærksomhed og bekymring omkring et problem potentielt kan skabe politisk kapital.

I forskningen peges der bl.a. på fire forskellige grupper af unge, hvori der både berettes om unge der er tidligt eksperimenterende men samtidig socialt udsatte, så er de unge som er socialt

stabile, eksperimenterende og i samtid risikovillige, en gruppe der består af unge med betydelig psykisk eller social belastning uden en større tidligere erfaring med stoffer og til slut de stabile unge, som udelukkende bruger opioider til håndtering af pres, f.eks. i forbindelse med uddannelsesmæssig pres (Houborg, Christensen & Thylstrup, 2014, s. 17-18). Specielt den sidstnævnte er en gruppe der ofte refereres til blandt politikere, dette ses f.eks. hos Durhuus og hendes udsagn om '12-tals pigerne', hvor hun mener at unge piger med et stærkt oplevet pres bruger opioider til at berolige presset, men samtidig præsterer til topkarakteren. De resterende tre grupper opridset er i visse omfang også repræsenteret, dog ikke hos de aktører, hvis problemrepræsentation ses at være den gældende. Som Lars (SSP konsulent) udtalte, så er det alle unge, der kan være i risikogruppen for f.eks. opioider, også de unge der kommer fra ressourcestærke hjem, men hvorvidt han her referer til '12-tals piger' vides ikke. Den gruppe unge som i debatten marginaliseres og bliver til folkefjender i den moralske panik, er de unge, som er eksperimenterende, udsatte og risikovillige (Cohen, 2011). En typologi der lever i bedste velgående, men det der er interessant ved opioiderne, og brugen af denne stoftype, er at den grundet sin funktion, ikke umiddelbart gør brugeren skæv eller høj, som man ellers normalt ville forbinde med en stofbruger. Jeg tiltænker at den dominerende problemrepræsentation hos Kronborg, Durhuus, Jan Petersen og JV samlet set tager udgangspunkt i '12 tals pigerne' og ikke 'the usual suspects', da det skaber en endnu større frygt hos befolkningen, for selv Hr og Fru Larsens stabile og sociale datter på 16 år, kan være en bruger af opioider (AOF Center Syddanmark & Bornholm, 2025).

Modsat disse ellers dominerende stemmer er der Center for Sociale Indsatser, Familieafdelingen, SSP og Syd - og Sønderjyllands Politi, hvis viden baseres på praksiserfaring og kontekstuelle forestillinger og forståelser af kompleksiteten, der underlægger problematikken. Deres repræsentationer af opioid brug blandt unge afspejler en intention om at arbejde langsigtet og tværfagligt. Deres problemrepræsentation formår ikke at besidde lige så meget gennemslagskraft som f.eks. JV eller Anders Kronborg ses at have i den offentlige debat - dels fordi deres udtalelser offentligt er færre, men også er af en mere afdæmpende karakter, og dette mener Lars klart bundet i et ønske fra JV's side om sensationer og historier der skaber omtale;

"... oftest så vil mediebilledet måske også sætte et lidt andet fokus, for de skal også sælge deres aviser. Og det tør jeg godt sige, for jeg har haft en chef, som har sat i et samarbejde hvor medierne også sagde, jamen vi vil gerne trykke den gode historie, når det engang sælger lige så mange aviser, som når der sker noget skidt ... " (Appendiks F, linje 130-133).

Den saglige og afbalancerede retorik har altså ikke den samme appel som sensationelle fremstillinger har, hvilket også begrænser de faglige aktørers mulighed for at påvirke og i vid udstrækning ændre diskursen og forståelsen af problematikken blandt den brede befolkning.

JV's position fremstår på en måde som dobbeltsidede, hvor de på den ene side er formidlere af information, de der skal oplyse befolkningen, men på den anden side anses de som en aktør med egeninteresser, f.eks. ønsket om øget læsertal og engagement, hvorfor det gør dem mindre tilbøjelige til at udgive artikler og andet materiale, der udfordrer den eksisterende og dominerende problemrepræsentation. I samme tid får visse aktører tildelt et ansvar og en særlig opmærksomhed, mens andre udgrænses - det er især Kronborg, JV, Jan Petersen og enkelte familiemedlemmer til berørte unge, der agerer som centrale stemmer og medskabere af en moralsk panik. De faglige aktører træder her i baggrunden, ikke nødvendigvis grundet mangel på viden eller indsigt, men muligvis grundet deres manglende adgang til JV som talerør.

Afslutningsvis så ses det at det ikke udelukkende er fakta, der former vores forståelse af problemet, men det i høj grad de sociale, politiske og mediedrevne konstruktioner. Aktørernes indbyrdes relationer og deres selektive brug af kvantitative data, enkelthistorier og moralske forestillinger er alle skabende og opretholdende i problemrepræsentationen. Bacchis WPR-tilgang har her vist sin særlige analytiske styrke ved ikke kun at rette fokus mod indholdet i problemet, men mod tilblivelsen, vedligeholdelsen og konsekvenserne af og i problemet (Bacchi, 2009). Det er dermed muligt at se, hvordan forestillinger om et problem ikke blot beskriver virkeligheden, men at de aktivt er med til at skabe og konstruere den, og hvordan denne konstruktion får direkte betydning for, hvem tildeles ansvar, hvem udgrænses og hvilke løsninger og håndteringer, der tilskrives legitimitet.

Diskussion

I følgende diskussion fremstilles de centrale fund i relation til den todelte problemformulering, deres betydning for forståelsen af problematikken vedr. opioider samt de teoretiske og metodiske implikationer. Dette afsnit inddeles i fire afsnit, for på bedste vis at skabe gennemsigtighed og struktur i det diskuteret.

Problemrepræsentationer og positionering

De analytiske fund viser en klar forskel i, hvordan unges brug af opioider repræsenteres, alt afhængig af aktørernes formål, motiver og positioner. Anders Kronborg, Maria Durhuus, Jan Petersen og JydskeVestkysten især, former problemforståelser præget af følelsesmæssig retorik, moralsk panik og forestillinger om en akut krise. Hos disse, i tråd med Cohens teori om moralske entreprenører og moralsk panik, anses brugerne som folkefjender, men også som uskyldige ofre på samme tid. Modsat denne konstruktion, så baseres de resterende aktørers forestillinger på erfaring, praksisnær viden og observationer samt evidens. Definitions magten af problemet ligger hos dem, som besidder de dominerende stemmer, som også er de, der sætter en dagsorden, og dermed præger de politiske tiltag og håndteringer på området. De nuancerede indsigter og alternative løsninger givet ved de faglige aktører marginaliseres på baggrund af denne asymmetri i magtfordelingen blandt aktørerne.

Moralsk mobilisering bliver gjort til genstand for problemet, hvorfor straks handling og kontrol gøres til legitime svar, hvilket dog indsnævre det tværfaglige samarbejde, handlingsrummet samt det forebyggende aspekt. Problemets repræsentation får ikke kun betydning for forståelsen, men er også udslagsgivende for, hvilke løsninger, der får gennemslagskraft.

Teoretiske refleksioner

WPR-tilgangen har været en central rammesætning for analysen, og har gjort det muligt at undersøge, hvad problemet repræsenteres som, men ydermere hvordan det skabes, og hvilke konsekvenser dette medfører. Tilgangen her har tydeliggjort, hvordan aktører - specielt dem med følelsesmæssig retorik og politisk sigte - får definitions magt, mens andre udgrænses, som nævnt ovenfor. Det giver derfor anledning til at betragte problematikken vedr. opioider, ikke som et givent faktum, men som en konstruktion af en social virkelighed, skabt i spændet mellem interesser, retorik og positionering.

Cohens teori om moralsk panik har ydermere belyst, hvordan symbolske trusler skabes, især set i forbindelse med et kommunalvalg, hvor politisk kapital og offentlighedens

opmærksomhed kan være værdifulde. Folkefjender og overreaktioner bliver redskaber i en strategi. Det interessante her er, at de faglige aktører, såsom SSP og Center for Sociale Indsatser ikke modsiger sig, at der findes opioid brug blandt unge i Esbjerg Kommune, men fordi de ikke repræsenterer det som en krise, mister de adgang til debatten, herfor også adgang til JV, som er den aktør der i høj grad kan formidle og fastholde en repræsentation.

Metodiske refleksioner og et forskningsmæssigt krydspres

Rent metodisk har specialet søgt at kombinere det kvalitative med det kvantitative. I dette har der været nogle begrænsninger, som er værd at notere. Først og fremmest blev selvrapporteringsundersøgelsen ikke udformet mhp. på en afdækning af sociale kontekster, eller typer af brugere - en erkendelse, der er vigtig i refleksionerne omkring datagrundlaget. Med fordel kunne der have været brug af konkrete brugssituationer, motivationen for brugen og netværkets - og de sociale relationers betydning.

Yderligere har jeg fundet et krydspres mellem den litterære mængde og egne fund, som er vigtig at belyse. Sundhedsstyrelsens udgivelser rapporterer om et fald i udskrivningen af legale opioider, mens både aktører og forskning fra hhv. Center for Rusmiddelforskning, samt Rockwool Fonden beretter om en bekymring for et stigende rekreativt brug blandt de unge - også blandt dem som er ressourcestærke. De kvalitative fund jeg har gjort mig kan til dels understøtte dette, da de faglige aktører til dels mistænker, at opioiderne i de fleste tilfælde benyttes i sociale sammenhænge eller, som Birgitte rammesætter det, som en mestringsstrategi. Datagrundlaget er dog ikke entydigt, hvilket understreger, at opioidbrug er kontekstuel og ikke umiddelbart homogent.

Betydningen for praksis

Som diskussionen understreger og påpeger, så kan opioidproblematikken i Esbjerg Kommune ikke blot forstås som en simpel sundhedskrise, men som et komplekst og flertydigt fænomen, hvis form i høj grad afhænger af, hvem der taler, og hvordan. Når JV og Kronborg ses at dominerer med fortællinger og symbolske konstruktioner, så bliver der skabt en politisk og offentlig realitet, hvor især kampagner og kontrol, er løsningerne på problemet. Hvor imens andre løsningsforslag, såsom en styrket tværfaglig indsats, udvaskes og helt forsvinder fra det offentlige billede.

Konsekvenserne af dette er for mig at se alvorlige: for prioriteringer af ressourcer, for forståelsen af unge, og for hvilke stemmer der ses styrende og dominerende og dermed den

stemme der tages alvorligt. En mere praksisnær tilgang, som den de faglige aktører repræsenterer, risikerer derfor at blive forstummet, specielt i mødet med JV's umiddelbare klare behov for sensationspræget - og dramatiseret indhold, samt politikernes behov for synlig handlekraft. Ud af dette opstår et paradoks. Netop de aktører, som arbejder tæt med de unge, har den nuancerede tilgang og viden, ekskluderes fra den offentlige og diskurs præget arena, hvori problemet defineres. Dette kan i værste tilfælde medfører at problemrepræsentationen og forståelsen af omfanget af brugen af opioider blandt unge ikke ændres, men derimod yderligere kontrolleres og monitoreres - hvilket yderligere kan skabe stigmatisering og mere afvigende adfærd hos de unge (jf. divency amplification teori).

Konklusion

Analysen belyser, hvordan viden og forestillinger om unges brug af opioider i Esbjerg Kommune ses at variere mellem aktørerne inddraget. JV anvender en dramatisk og følelsesmæssig retorik, baseret på enkelttilfælde og symbolsk framing, som skaber en fremstilling af problemet som en truende og akut trussel for samfundet, særlig borgerne i Esbjerg kommune. I kontrast til dette baserer fagpersoner, som Lars og Birgitte, sine forståelser på praksiserfaringer, en kontekstuel og evidensbaseret indsigt. Den politiske repræsentation af opioidproblematikken hos Anders Kronborg og Maria Durhuus bærer præg af en alarmerende og moraliseret tilgang, hvor systemkritik og normative appeller særligt dominerer. Sammenfattende peger analysens første del på, at opioid problematikken ikke er statistisk eller objektiv, trods brugen af dette som et retorisk redskab hos enkelte aktører, men at det er et delvist konstrueret problem, hvori aktørernes positioneringer, vidensgrundlag og retorik i høj grad præger opfattelsen og forståelsen af problematikken. Overordnet kan problemforståelserne hos de forskellige aktører opsummeres på følgende måde:

- Medier: Dramatiseret, følelsesladet og kriminaliserende
- Fagpersoner: Social funderet, praksisnær og kontekstualiseret
- Politisk: Alarmistisk, systemkritisk og moraliseret

Ser man nærmere på baggrunden for disse forskellige problemrepræsentationer, ses det at forskellen ikke blot skyldes uoverensstemmelser om problemets omfang, men i høj grad handler om de institutionelle logikker, interesser, motiver og former for viden. JV opererer ud fra en nyhedsværdi og den offentlige appel, fagpersoner ud fra praksisnær erfaring samt en tilnærmelsesvis direkte kontakt og politikerne ud fra legitimitet og handlekraft - muligvis i lyset af et kommunalvalg og positioneringen heraf.

Ved brugen af Bacchis WPR-tilgang har udformningen af analysen vist, hvordan nogle aktørers viden og forestillinger ikke udelukkende beskriver virkeligheden, men er medskabende i konstruktionen af denne. Dette kan dog medføre væsentlige konsekvenser, både for de unge i form af stigmatisering, for samfundets indsatser og prioriteringen af disse samt konsekvenser for samfundets generelle forståelse for opioidproblematikken og derfor skabelsen af en moralsk panik. Når emotionel appel og JV's fortællinger formår at skabe mere gennemslagskraft end dem, som er mere fagligt funderede, medfører det en risiko for politiske beslutninger, som

baseres på panik frem for noget proportionelt samt at vigtige bagvedliggende faktorer som mistrivsel, sociale og psykiske forhold usynliggøres i den offentlige debat.

Litteraturliste

Anders Kronborg. (n.d.). *Anders Kronborg* [Facebook-side]. Facebook.

<https://www.facebook.com/kronborg.esbjerg>

Andersen, C. U., Lindholst, C., Hasselstrøm, J. B., Worm-Leonhard, M., Rasmussen, B. S., Müller, I. B., & Linnet, K. (2023). *Sundhedsfaglig vurdering af skadevirkning og farlighed af euforiserende stoffer: Konsensusvurdering*. Aarhus Universitet og Syddansk Universitet og Københavns Universitet.

Andersen, P. V. (2024, august 27). SF efter dokumentar om opioid-problem i Esbjerg: Enig i at der er handlet for langsomt | *Avisen.nu* <https://avisen.nu/sf-efter-dokumentar-om-opioid-problem-i-esbjerg-enig-i-at-der-er-handlet-for-langsomt/>

AOF Center, Syddanmark & Bornholm. (2025). Temaaften om opioider [Paneldeltagelse].
FAO Center Syddanmark & Bornholm, Esbjerg

Arve, K. & Johnson, B. (2023). Drug use trajectories among young people with experiences of problematic tramadol use. *Drugs: Education, prevention and policy* (1-10).

Bacchi, C. L. (2009). *Analysing Policy: What's the Problem Represented to Be?* (1st ed.). Pearson.

Becker, H. S. (1963). *Outsiders: Studies in the sociology of deviance*. Free Press Glencoe.

Bencard, A. (2022). *Morfinister og heroisme - om den første opioid-epidemi i slutningen af 1800-tallet, del 4*. Medicinsk Museion. <https://www.museion.ku.dk/blog/morfinister-og-heroisme-om-den-foerste-opioidepidemi-i-slutningen-af-1800-tallet-del-4/>

Blumer, H. (1971). Social Problems as Collective Behavior. *Social Problems*, 18(3), 298–306. <https://doi.org/10.2307/799797>

BørnUngeLiv. (n.d.). *Spørgeskemaundersøgelser - Ungeprofilundersøgelsen*. Retrieved 2025, from <https://www.boernungeliv.dk/Public/Unge/Undersoegelser.aspx>

- Brinkmann, S., & Tanggaard, L. (Eds.). (2010). *Kvalitative metoder: en grundbog*. Hans Reitzel.
- Bruhn, A. (2017, august 20). Petersen Consult | jv.dk. *JydskeVestkysten*.
[https://jv.dk/danmark/petersen-consult-2022-12-17\(3\)](https://jv.dk/danmark/petersen-consult-2022-12-17(3))
- Bryman, A. (2012). *Social Research Methods* (4th ed.). OUP Oxford.
- Christensen, N. M., Thylstrup, B., Houborg, E., Vallentin-Holbech, L., Hesse, M., Rømer, Thomsen, K., & Pedersen, M. U. (2024). *Brug af receptpligtige opioider blandt unge i Danmark: Resultater fra kvalitative og kvantitative studier*. Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.
- Cohen, S. (2011). *Folk Devils and Moral Panics* (1st ed.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9780203828250>
- Courtwright, D. T. (2001). *Dark Paradise: A History of Opiate Addiction in America*. Harvard University Press.
- De Vaus, D. A. (2001). *Research design in social research* (2. print.). SAGE Publications.
- EMCDDA. (2024, juni 14). European Drug Report 2024: Trends and Developments | EUDA.
https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2024_en
- Goode & Ben-Yehuda. (1994). Moral Panics, Politics, and Social Construction. *Annual Review Of Sociology*, 20, 149-171.
<https://doi.org/10.1146/annurev.so.20.080194.001053>
- Harboe, T. (2006). Kvalitative og kvantitative metoder. I *indføring i samfundsvidenskabelig metode*. Forlaget Samfundslitteratur (pp. 31-39).
- Harrits, G. S., Pedersen, C. S., & Halkier, B. (2012). Indsamling af interviewdata. I L. B.

Andersen, R. Klemmensen, & K. M. Hansen (red.), *Metoder i statskundskab* (s. 144-172). Hans Reitzels Forlag.

Hede, M. M., & Weitling, R. (2023a). Voldsomme scener i Esbjerg – opsigtsvækkende dokumentar borer i opioid-krisen: - I værste tilfælde ville vi nok ende i et bagholdsangreb. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/voldsomme-scener-i-esbjerg-opsigtsvaekkende-dokumentar-borer-i-opioid-krisen-i-vaerste-tilfaelde-ville-vi-nok-ende-i-et-bagholdsangreb>

Hede, M. M., & Weitling, R. (2023b). Opiat-byen: Nyt misbrug eksploderer blandt lokale unge ned til 12 år – 'uskyldige' piller er lige så farlige som heroin, og mindst 4 er døde. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/opiat-byen-nyt-misbrug-eksploderer-blandt-lokale-unge-ned-til-12-aar-uskyldige-piller-er-lige-saa-farlige-som-heroin-og-mindst-4-er-doede>

Hede, M. M., & Weitling, R. (2023c). Klokken var 21.26, da 13-årig tog telefonen frem og viste, hvor let han kan skaffe ulovlige piller. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/klokken-var-21-26-da-13-aarig-tog-telefonen-frem-og-viste-hvor-let-han-kan-skafe-ulovlige-piller>

Hede, M. M., & Weitling, R. (2024a). Unge i Esbjerg kæmper med dødsensfarligt opioidmisbrug: Nu tages drastiske midler i brug. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/unge-i-esbjerg-kaemper-med-doedsensfarligt-opiodmisbrug-nu-tages-drastiske-midler-i-bru>

Hede, M. M., & Weitling, R. (2025). Salen var rystet - men SSP afviser behvo for særlig indsats: - Jeg er virkelig chokeret over det her. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/salen-var-rystet-men-ssp-afviser-behov-for-saerlig-indsats-jeg-er-virkelig-chokeret-over-det-her>

Hede, M. M., & Weitling, R. (2024b). Nu vurderes opioider som de farligste stoffer i Danmark - det er en klar rød alarm. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/nu-vurderes-opioider-som-de-farligste-stoffer-i-danmark-det-er-en-klar-roed-alarm>

Hesse, M., Kjeldsen, C. K. (2024). *Opioider*.

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/sundhedsoplysning/narkotiske-stoffer/heroin-og-andre-opiater/>

Holmstedt, A., Olsson, M. O., & Håkansson, A. (2020). Clinical characteristics distinguishing tramadol-using adolescents from other substance-using adolescents in an out-patient treatment setting. *Addictive behaviors reports*, 11, 100272.
<https://doi.org/10.1016/j.abrep.2020.100272>

Houborg, E., Christensen, M. N., & Thylstrup, B. (2024). *Unge og opioider: Danske unges veje ind i og ud af brug og afhængighed*. Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

Jørgensen, M. (2024). Politiet finder 1500 piller i form af benzodiazepiner, opioider og ulovlige lægemidler: 44-årig er nu sigtet. *JydskeVestkysten*.
<https://jv.dk/esbjerg/politiet-finder-1500-piller-i-form-af-benzodiazepiner-opioider-og-ulovlige-laegemidler-44-aarig-er-nu-sigtet>

Jørgensen, M., & R. Weitling. (2025). Lokal butiksindehaver med vildt menukort: Se hemmelig prisliste på stoffer, våben og sex-produkter. *JydskeVestkysten*.
<https://jv.dk/esbjerg/lokal-butiksindehaver-med-vildt-menukort-se-hemmelig-prisliste-paa-stoffer-vaaben-og-sex-produkter>

Kolodny, A., Courtwright, D. T., Hwang, C. S., Kreiner, P., Eadie, J. L., Clark, t. W., & Alexander, G. C. (2015). The Prescription Opioid and Heroin Crisis: A Public Health Approach to an Epidemic of Addiction. *Annual review of public health*, 36(1), 559-574.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interview: Introduktion til et håndværk*. (2 udg.) Hans Reitzels Forlag.

Lægemiddelstyrelsen. (2024). *Næsespray, der virker som modgift mod opioid overdosis, kan*

fremover fås i håndkøb på apoteket:

<https://laegemiddelstyrelsen.dk/da/nyheder/2024/naesespray,-der-virker-som-modgift-mod-opioid-overdosis,-kan-fremover-faas-i-haandkoeb-paa-apoteket>

Larsen, A. K. (2010). *En enklere metode - Vejledning i samfundsvidenskabelig forskningsmetode*. Akademisk Forlag.

Lucia, S., Herrmann, L., Killias, M. (2007). How Important are Interview Methods and Questionnaire Design in Research on Self-Report Juvenile Delinquency? An Experimental Comparison of Internet vs Paper-and-Pencil Questionnaires and Different Definitions of the Reference Period, *Journal of Experimental Criminology* (3rd ed.). (pp. 39-64).

Maria Durhuus. (n.d.). *Maria Durhuus*. [Facebook-side]. Facebook.
https://www.facebook.com/mariadurhuus/?locale=da_DK

Metodeguiden (n.d.). *Convenience sample*. Aarhus Universitet.
<https://metodeguiden.au.dk/convenience-sample-bekvemmelighedssample>

Metodeguiden, (2025)., *Subjektive besvarelser*. Aarhus Universitet.
<https://metodeguiden.au.dk/subjektive-besvarelser-social-desirability>

Molero, Y., Zetterqvist, J., Binswanger, I. A., Hellner, C., Larsson, H., & Fazel, S. (2018). Medications for Alcohol and Opioid Use Disorders and Risk of Suicidal Behavior, Accidental Overdoses, and Crime. *American Journal of Psychiatry*, 175(10), 970–978. <https://doi.org/10.1176/appi.ajp.2018.17101112>

NIDA. (2024) *Drug Overdose Deaths: Facts and Figures*.
<https://nida.nih.gov/research-topics/trends-statistics/overdose-death-rates>

Pedersen, A.-J. B. (2018). Kvantitative kriminalitet data - om kildemateriale og læsning af oplysninger om kriminalitet. In *Metoder i kriminologi: kilder, teknikker og tematikker* (pp. 53-82). Hans Reitzel.

- Pedersen, L. M. (2018). Selvrapportering - en introduktion til undersøgelsesmetoden. I *Metoder i kriminologi: kilder, teknikker og tematikker* (pp. 85-108). Hans Reitzel.
- Petersen Consult. (2017). *Marginaliserede Unge: Få Hjælp ved Petersen consult*.
<https://petersen-consult.dk/>
- Planalp, C., Stewart, A. (2024). *Changing dynamics in the Opioid crisis since the COVID-19 pandemic*. State Health Access Data Assistance Center. https://shadac-pdf-files.s3.us-east-2.amazonaws.com/s3fs-public/2025-01/2024%20Opioid%20Brief_FINAL_0.pdf
- Regeringen. (2024). *Ungdom uden opioider*.
<https://regeringen.dk/aktuelt/publikationer-og-aftaletekster/ungdom-uden-opioider/>
- Spector, M., & Kitsuse, J.I. (2001). *Constructing Social Problems* (1st ed.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781315080512>
- Sundhedsstyrelsen. (n.d.). *Fælles Om Ungelivet*. Retrieved 2025, from
<https://www.sst.dk/da/faellesomungelivet>
- Sundhedsstyrelsen. (2019). Skøn over antallet af stofbrugere med et højriskforbrug. *Narkotikasituationen i Danmark - delrapport 2*
- Sundhedsstyrelsen. (2023). Sundhedsrelaterede konsekvenser. *Narkotikasituationen i Danmark - delrapport 4*.
- Sundhedsstyrelsen. (2024a). Udbredelsen af illegale stoffer. *Narkotikasituationen i Danmark - delrapport 1*
- Sundhedsstyrelsen. (2024b). Stofmisbrugsbehandling - efterspørgsel og tilgængelighed. *Narkotikasituationen i Danmark - delrapport 3*
- Sundhedsstyrelsen. (2024c). Stofmarked og kriminalitet. *Narkotikasituationen i Danmark - delrapport 5*
- Weitling, R. (2025a). Han er sigtet for at sælge opioider og narko fra sin butik i Esbjerg:

Dette kom frem i retten i dag. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/han-er-sigtet-for-at-saelge-opioider-og-narko-fra-sin-butik-i-esbjerg-dette-kom-frem-i-retten-i-dag>

Weitling. R. (2025b). Politiet i kæmpe ransagning: 45-årig forretningsindehaver i Esbjerg anholdt for salg af opioider. *JydskeVestkysten*. <https://jv.dk/esbjerg/politiet-i-kaempe-ransagning-45-aarig-forretningsindehaver-i-esbjerg-anholdt-for-salg-af-opioider>

WHO. (2023). Opioid Overdose. *World Health Organization*.
<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/opioid-overdose>

Østergaard, J., Andersen, S. H., & Skov, P. R. (2024, oktober). Brugen af opioider blandt 15-19 årige, og sammenhængen mellem risikoadfærd og trivsel. *Rockwool Fonden - Intervention*.

Åkerstrøm, M., Wästerfors, D. (2018). Kvalitative interviews - praktiske råd og analytiske muligheder. I *Metoder i kriminologi: kilder, teknikker og tematikker* (pp. 141-168). Hans Reitzel